

Bank Spółdzielczy w Koronowie

UJAWNIEŃ INFORMACJI

o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom

wg stanu na 31 grudnia 2018 r.

Koronowo, Maj 2019 r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU	4
2. INFORMACJE O STOPIE ZWROTU Z AKTYWÓW (ART. 111A UST. 1 PRAWO BANKOWE).....	5
3. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM (ART. 435 ROZPORZĄDZENIA CRR).....	5
12	
3.1. RYZYKO KREDYTOWE	13
3.2. RYZYKO WALUTOWE	19
3.3. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	21
3.3.1. DŹWIGNIA FINANSOWA (ART. 451 ROZPORZĄDZENIA CRR)	22
3.4. RYZYKO OPERACYJNE.....	24
3.5. RYZYKO PŁYNNOŚCI.....	29
3.6. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ (ART. 448 ROZPORZĄDZENIA CRR)	34
3.7. RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI	36
4. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	39
4.1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA SYSTEMU	39
4.2. OCENA ADEKWATNOŚCI I SKUTECZNOŚCI SYSTEMU	42
5. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ (ART. 443 ROZPORZĄDZENIA CRR)	44
6. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE (ART. 447 ROZPORZĄDZENIA CRR).....	44
7. FUNDUSZE WŁASNE (ART. 437 ROZPORZĄDZENIA CRR)	45
8. WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH	49
8.1. RYZYKO KREDYTOWE	50
8.2. WYMÓG NA RYZYKO OPERACYJNE (ART. 446 ROZPORZĄDZENIA CRR)	52
8.3. WYMÓG NA RYZYKO RYNKOWE (ART. 445 ROZPORZĄDZENIA CRR)	52
9. KAPITAŁ WEWNĘTRZNY (ART. 438 ROZPORZĄDZENIA CRR).....	53
10. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA (ART. 435 UST. 2 ROZPORZĄDZENIA CRR), W TYM INFORMACJE O SPEŁNIANIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ BANKU I ZARZĄDU BANKU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART. 22AA USTAWY PRAWO BANKOWE	57
11. POLITYKA ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE (ART. 450 ROZPORZĄDZENIA CRR)	61
12. OŚWIADCZENIE NA TEMAT ADEKWATNOŚCI USTALEŃ DOTYCZĄCYCH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W INSTYTUCJI.....	65
13. OŚWIADCZENIE NA TEMAT RYZYKA.....	66

Wprowadzenie

Dokument „Ujawnienie informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom”, zwanym dalej Raportem został przygotowany zgodnie z:

- Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej Rozporządzenie CRR) oraz aktami wykonawczymi do Rozporządzenia CRR,
- art. 111a ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe,

oraz zgodnie z przyjętymi przez Bank „Zasadami polityki informacyjnej w Banku Spółdzielczym w Koronowie” (wprowadzonymi Uchwałą Zarządu Nr 082/2019 z dnia 08.05.2019 r., zatwierdzonych Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 37/R/2019 z dnia 08.05.2019 r.), która zawiera szczegółowe informacje dotyczące ujawnianych informacji, sposobie ich weryfikacji oraz publikacji.

Informacje ujawniane w niniejszym Raporcie zaprezentowano według stanu na 31.12.2018 r. Zaprezentowane dane ilościowe i jakościowe pochodzą w szczególności ze „Sprawozdania Finansowego Banku Spółdzielczego w Koronowie za 2018 rok”.

O ile nie zaznaczono inaczej, dane liczbowe przedstawione w Raporcie wyrażone są w pełnych złotych. Ewentualne różnice w sumach i udziałach wynikają z zaokrągleń kwot oraz zaokrągleń udziałów procentowych do dwóch miejsc dziesiętnych.

1. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Koronowie z siedzibą w Koronowie przy ul. Plac Zwycięstwa 12, 86-010 Koronowo wpisany jest do rejestru prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem 0000142826.

Numer identyfikacji podatkowej (NIP): 554-031-33-89. Bank Spółdzielczy w Koronowie na dzień 31.12.2018 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

Bank Spółdzielczy w Koronowie (dalej zwany „Bank”) jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie:

- ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
- ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze,
- Statutu Banku,
- innych ustaw,

oraz Bank stosuje się również do Rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej.

Bank jest zrzeszony z SGB Bankiem S.A. w Poznaniu (SGB-Bank S.A.), tworząc Spółdzielczą Grupę Bankową (SGB).

Bank jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności. Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank prowadzi działalność wyłącznie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, działa na terenie powiatów: bydgoskiego, nakielskiego, sępoleńskiego, tucholskiego, chojnickiego, świeckiego, inowrocławskiego, człuchowskiego, złotowskiego, bytowskiego, kościerskiego, chełmińskiego, toruńskiego, znińskiego, starogardzkiego, miasta Bydgoszcz będącego na prawach powiatu oraz pilskiego i wągrowieckiego. Jest to teren trzech województw: kujawsko-pomorskiego, wielkopolskiego oraz pomorskiego. Uczestnictwo Banku w SSO umożliwia udział na pozostałych rynkach, w ramach zawieranych konsorcjów bankowych a także jego bezpieczeństwo jako uczestnika grupy.

Swą działalność Bank prowadzi na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną.

Bank Spółdzielczy w Koronowie prowadzi swoją działalność poprzez następujące jednostki organizacyjne: Centralę Banku, Oddziały i Filie. Działalność operacyjna prowadzona jest również za pośrednictwem Bankowości Elektronicznej Asseco CBP w ramach outsourcingu.

W 2018 roku Bank Spółdzielczy w Koronowie prowadził działalność w ramach jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w niżej wymienionych placówkach:

- 1) Centrala Banku w Koronowie, ul. Plac Zwycięstwa 12,
- 2) Oddział w Brusach, ul. Józefa Chełmowskiego 5,
- 3) II Oddział w Bydgoszczy, ul. Broniewskiego 4,
- 4) Oddział w Cekcynie, ul. Leśna 2,
- 5) Oddział w Gostycynie, ul. Bydgoska 8,
- 6) Oddział w Kamieniu Krajeńskim, ul. Główna 21,
- 7) Oddział w Koronowie, ul. Plac Zwycięstwa 12,
- 8) Oddział w Lubiewie, ul. Hallera 7,
- 9) Oddział w Mroczy, ul. Plac 1 Maja 19,
- 10) Oddział w Śliwicach, ul. Bankowa 2,
- 11) Filia w Cekcynie, ul. Szkolna 2,
- 12) II Filia w Koronowie, ul. Pomianowskiego 3.

2. Informacje o stopie zwrotu z aktywów (art. 111a ust. 1 Prawo Bankowe)

Na podstawie art. 111a ust. 1 Bank podaje do publicznej wiadomości stopę zwrotu obliczoną jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej. Na dzień 31.12.2018 r. wyznaczona w ten sposób stopa zwrotu z aktywów wynosi 0,57%¹.

3. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem (art. 435 Rozporządzenia CRR)

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Koronowie, wprowadzoną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę

¹ ROA liczone jako iloraz zysku netto i średniej kwoty aktywów (dane miesięczne).

Nadzorcą Banku. Jest ona zgodna z założeniami strategii działania Banku i podlega corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku. Wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi ryzykami.

Strategia zarządzania ryzykiem jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym np. z Planem finansowym, Planem kapitałowym, a także zasadami i procedurami szczegółowymi w zakresie zarządzania ryzykiem.

Strategia zarządzania ryzykiem zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić.

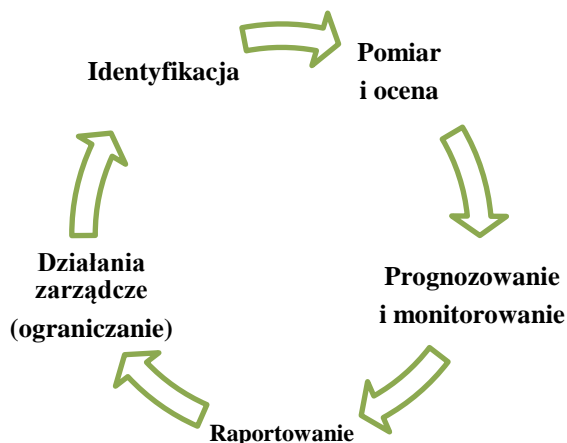
Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.

W celu ograniczania nadmiernego ryzyka realizowane są zadania, związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, raportowanie wyników oceny ryzyka i adekwatności kapitałowej Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz wykorzystywanie przez Zarząd i Radę Nadzorczą wyników audytu wewnętrznego do bieżącego zarządzania i nadzoru nad ryzykiem.

Na system zarządzania każdym istotnym rodzajem ryzyka składa się:

- procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem,
- identyfikacja, pomiar i monitorowanie,
- system limitów ograniczających ryzyko,
- system informacji zarządczej,
- odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Rysunek.1. Proces zarządzania ryzykiem

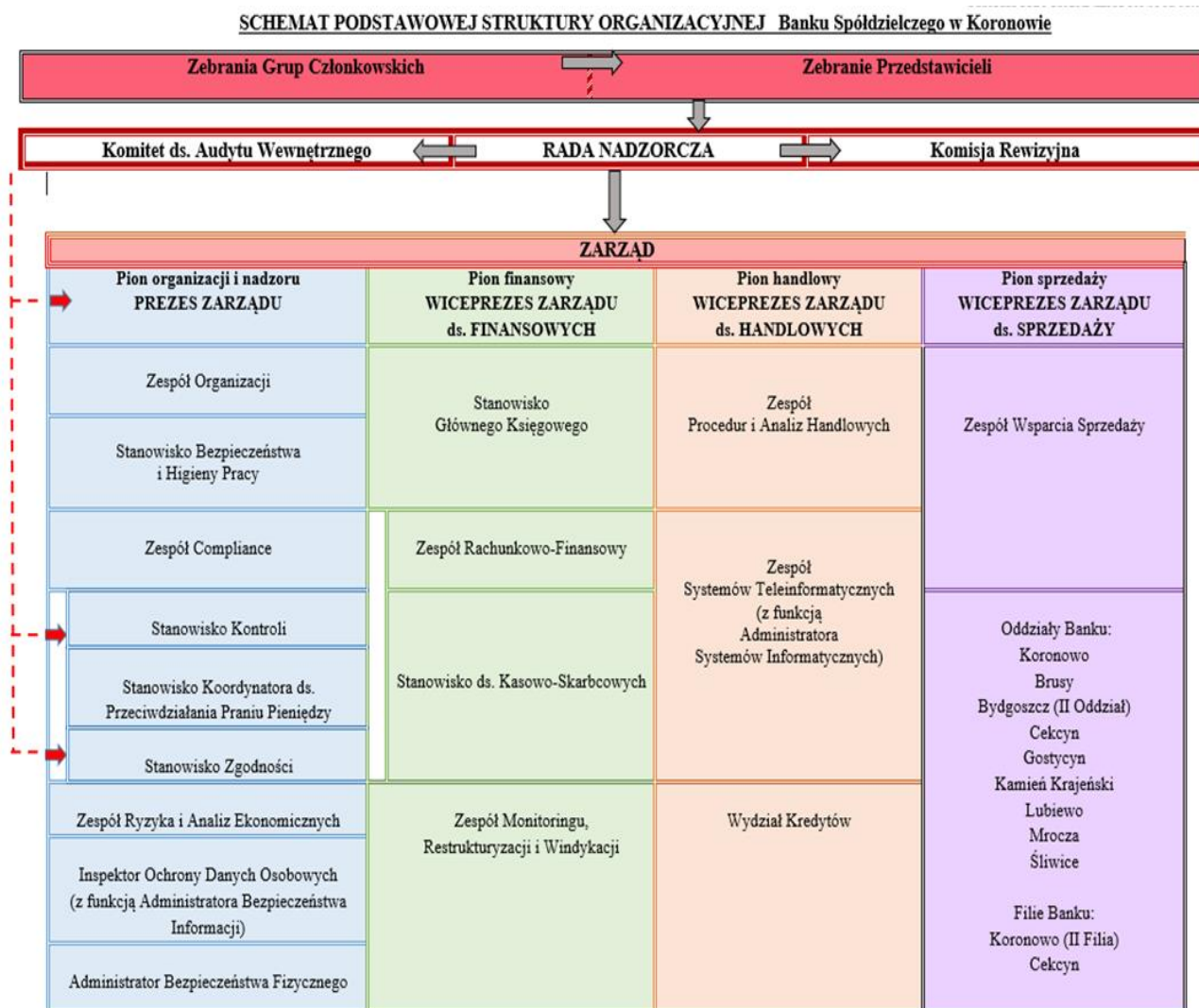

Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie nad wszystkimi ryzykami istotnymi występującymi w działalności Banku. Do ryzyk istotnych w 2018 r., Bank zaliczył:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli;
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko płynności,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko kapitałowe,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko braku zgodności.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą: Rada Nadzorcza Banku, Zarząd Banku oraz jednostki i komórki organizacyjne. Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też komórkami i jednostkami organizacyjnymi Banku. Komórki i jednostki organizacyjne uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Rysunek. 2. Schemat podstawowej struktury organizacyjnej wg stanu na 31.12.2018 r.

Podstawowe zadania Organów Banku (Zarząd i Rada Nadzorcza Banku) w procesie zarządzania ryzykiem wymieniono na rys. 3.

Rysunek 3. Główne zadania i obowiązki Rady Nadzorczej i Zarządu

RADA NADZORCZA	ZARZĄD
<ul style="list-style-type: none"> • zatwierdza Strategię działania Banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, obejmujące m.in. możliwości do zaakceptowania ogólny poziom ryzyka Banku; • zatwierdza procedury dotyczące procesów: szacowania kapitału wewnętrznego, planowania i zarządzania kapitałowego, kredytowania osób wewnętrznych, ujawnienia informacji; • zatwierdza ogólne zasady polityki dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń; • sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako skutki nieprzestrzegania 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych strategii oraz procedur dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka w zakresie: systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności, systemu kontroli wewnętrznej, szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania i planowania kapitałowego, dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego; • odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki zmiennych składników wynagrodzeń; • odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności, systemu kontroli wewnętrznej,

<p>przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, a także zatwierdza założenia polityki Banku w zakresie ryzyka braku zgodności, ocenia efektywność zarządzania ryzykiem braku zgodności;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatwierdza strukturę organizacyjną Banku, • sprawuje nadzór nad zgodnością ze Strategią działania i planem finansowym Banku; polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka; • zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji; • ocenia, czy działania Zarządu Banku w zakresie kontroli nad działalnością Banku są skuteczne i zgodne z polityką zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku; • sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej Banku oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność; • sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem występującym w działalności Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, głównie poprzez zapoznanie się z raportami i sprawozdaniami dotyczącymi oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka (w tym ryzyka braku zgodności) i na ich podstawie dokonuje oceny stopnia efektywności i adekwatności zarządzania ryzykiem; • zatwierdza zasady przeprowadzenia testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka; • zatwierdza plan pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych, • corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem. 		<p>procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka; • odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu oceny adekwatności kapitałowej i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz nadzór nad jego efektywnością, wprowadzając w razie potrzeby niezbędne korekty i udoskonalenia; • zatwierdza rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość dostosowaną do akceptowanego przez Radę Nadzorczą Banku ogólnego poziomu ryzyka Banku; • odpowiada za przejrzystość działań Banku, w szczególności za politykę informacyjną w zakresie działalności Banku, pozwalającą na ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w zakresie zarządzania Bankiem, monitorowania stanu bezpieczeństwa działalności Banku i za ocenę sytuacji finansowej Banku; • zapewnia zgodność działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa; • zapewnia, że Bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka w działalności Banku i posiada procedury w tym zakresie; • uwzględni rezultaty badań prowadzonych przez audyt wewnętrzny oraz biegłych rewidentów przy podejmowaniu decyzji w ramach zarządzania Bankiem; • przekazuje Radzie Nadzorczej Banku, okresowe informacje przedstawiające w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku; • zatwierdza Regulamin Organizacyjny określający podział zadań realizowanych w Banku, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej podejmowaniem ryzyka przez Bank (zapewnia niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie).
---	--	--

Podstawowe zadania komórek i jednostek organizacyjnych biorących udział w procesie zarządzania ryzykiem wymieniono na rys. 4.

Rysunek 4. Główne zadania i obowiązki komórek i jednostek organizacyjnych

ZESPÓŁ RYZYKA I ANALIZ EKONOMICZNYCH

- pomiar i monitorowanie ryzyk bankowych, dokonywanie okresowej weryfikacji stosowanych w Banku metod pomiaru ryzyka oraz ocena ryzyk bankowych,
- tworzenie, aktualizowanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem,
- przekształcanie miar ryzyka w wymogi kapitałowe,
- sporządzanie okresowych raportów z dokonanego pomiaru ryzyka i przedkładanie ich właściwym organom Banku,
- opracowywanie założeń do przeprowadzania testów warunków skrajnych, a następnie przeprowadzanie tych testów. Przedkładanie poszczególnych wyników testów warunków skrajnych, również tych przeprowadzanych przez Spółdzielnię w ramach Grupowego Planu Naprawy Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku.
- weryfikacja wysokości limitów, monitorowanie ich przestrzegania oraz raportowanie o wynikach tego monitoringu,

WYDZIAŁ KREDYTÓW

- weryfikacja dokumentacji kredytowej klienta pod kątem kompletności, poprawności i wiarygodności,
- weryfikacja oceny zdolności kredytowej oraz adekwatności proponowanych zabezpieczeń,
- ocena poprawności dokumentacji kredytowej przygotowywanej przez komórke/jednostkę organizacyjną w zakresie kredytów wykraczających poza jej kompetencje,
- dokonywanie weryfikacji klientów i oceny zdolności kredytowej sporządzonej przez jednostki organizacyjne Banku,
- uczestniczenie w procesie decyzyjnym zgodnie z posiadanymi kompetencjami,
- prowadzenie i koordynacja zadań związanych z przygotowaniem dokumentacji dotyczącej kredytów udzielanych w konsorcjum, współpraca z komórką ryzyka i analiz ekonomicznych w zakresie identyfikacji i oceny ryzyka kredytowego.

ZESPÓŁ COMPLIANCE

- kontrola zgodności działania poszczególnych jednostek i komórek organizacyjnych z przyjętymi politykami Banku, planami, procedurami, przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- ocena adekwatności i skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych,
- kontrola i ocena prawidłowości realizowanych zadań, sprawności organizacyjnej, celowości, gospodarności i rzetelności działania jednostek i komórek organizacyjnych Banku oraz wiarygodności informacji sporządzanych przez jednostki i komórki organizacyjne Banku,
- opiniowanie systemu zarządzania Bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem,
- badanie i ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- dokonywanie okresowych przeglądów procesu szacowania kapitału wewnętrznego.

ZESPÓŁ ORGANIZACJI

- obsługa organów Banku,
- inicjowanie rozwiązań organizacyjnych usprawniających pracę Banku i obsługę klienta,
- pełnienie funkcji specjalisty ochrony informacji,
- monitorowanie zasobów kadrowych w celu utrzymania ciągłości działania Banku,
- projektowanie i realizowanie polityki kadrowej i regulaminu wynagradzania Banku.

ZESPÓŁ MONITORINGU, WINDYKACJI I RESTRUKTURYZACJI

- organizowanie i wykonywanie czynności restrukturyzacyjnych, windykacyjnych i przedwindykacyjnych,
- tworzenie, aktualizowanie regulacji wewnętrznych normujących proces windykacji i restrukturyzacji we współpracy ze stanowiskiem monitoringu,
- dokonywanie oceny stopnia zabezpieczenia spłaty kredytów wykazujących zaległości,
- monitorowanie ryzyka kredytowego w zakresie nadzorowanego portfela należności wierzytelności zagrożonych we współpracy z pozostałymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi,
- współudział w raportowaniu w planowanych zmianach w klasyfikacji oraz poziomie rezerw celowych.
- raportowanie o planowanych zmianach w klasyfikacji oraz poziomie rezerw celowych,
- monitorowanie zabezpieczeń udzielanych kredytów,
- monitorowanie terminowości spłat rat kapitału i odsetek,
- sporządzanie sprawozdań z wykonywania planu działań monitoringu, raportowanie o przebiegu monitoringu zgodnie z przyjętymi w Banku zasadami,
- monitorowanie oraz analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów gospodarczych.

ZESPÓŁ PROCEDUR I ANALIZ HANDLOWYCH

- projektowanie, nadzór oraz ocena realizacji polityk związanych z działalnością handlową Banku,
- tworzenie regulacji związanych z działalnością handlową,
- modelowanie i tworzenie oferty produktowej i usługowej Banku, opracowywanie projektów nowych produktów i usług bankowych,
- tworzenie i weryfikacja wewnętrznych regulacji, procedur i usług związanych z działalnością handlową,
- proponowanie oprocentowania nowych produktów bankowych z uwzględnieniem systemu cen transferowych Banku przy współudziale z Głównym Księgowym, Zespołem Wsparcia Sprzedaży oraz Zespołem Ryzyka i Analiz Ekonomicznych
- sporządzanie kalkulacji marż, prowizji, stóp procentowych, rachunku ekonomicznego dla nowych produktów i usług,
- analiza produktów i usług konkurencji, z uwzględnieniem badań przeprowadzanych przez Bank zrzeczający przy współudziale Zespołu Wsparcia Sprzedaży.

GLÓWNY KSIĘGOWY

- projektowanie i realizacja polityki rachunkowości,
- opracowanie, uaktualnianie i nadzór nad realizacją zasad wyliczania wymogów kapitałowych w ramach I Filaru NUK,
- opracowywanie i uaktualnienie zasad wyliczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, zasad wyznaczania funduszy własnych i współczynników kapitałowych, dokonanie podziału zadań i nadzór nad realizacją tych zasad przy współudziale Zespołu Ryzyka i Analiz Ekonomicznych,
- bezpośredni nadzór nad gospodarką finansową Banku,
- nadzór nad sporządzaniem sprawozdań (wewnętrznych i zewnętrznych, w tym NBP, BFG) których dane wynikają z ksiąg rachunkowych,
- opracowywanie, monitorowanie i raportowanie planu finansowego Banku,
- ustalanie wyniku finansowego Banku,
- ustalenie i aktualizacja wymogu kapitałowego oraz dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

STANOWISKO SPRAWOZDAWCZOŚCI

- gromadzenie danych do wyliczania wymogów kapitałowych Banku,
- wyznaczenie wymogu kapitałowego w celu wyliczania łącznego współczynnika kapitałowego Banku,
- współpraca z Zespołem Ryzyka i Analiz Ekonomicznych w zakresie realizacji zapisów polityki ujawnień Banku,
- sporządzanie sprawozdawczości obowiązkowej (zewnętrznej).

ZESPÓŁ WSPARCIA SPRZEDAŻY

- współdziałal w tworzeniu regulacji związanych z działalnością parabankową,
- przygotowanie ofert grupowych dla klientów Banku (z wyłączeniem ofert indywidualnych),
- rozpoznawanie potrzeb klientów, doradztwo, wsparcie jednostek sprzedaży- szczególnie w zakresie ubezpieczeń, leasingu i funduszy inwestycyjnych,
- sporządzanie sprawozdań dla Zarządu związanych ze sprzedażą produktów parabankowych,
- badanie oraz projektowanie standardów jakości obsługi klienta,
- przygotowanie analiz produktów parabankowych otoczenia Banku.
- koordynowanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi współpracującymi z Bankiem w zakresie produktowym,
- przygotowanie kompletu dokumentacji kredytowej, w szczególności umów kredytowych wraz z umowami zabezpieczeń dla wniosków kredytowych, które uzyskały akceptację organów decyzyjnych w scentralizowanym procesie kredytowym,
- opracowywanie ofert przetargowych, prowadzenie rejestru rozstrzygnięć przetargowych,
- współpraca z Bankiem Zrzeszającym oraz innymi instytucjami w zakresie realizacji działalności marketingowej,
- kreowanie jednolitej identyfikacji wizualnej Banku i koordynowanie spraw związanych z kształtowaniem wizerunku Banku.

POZOSTALI PRACOWNICY BANKU

Przestrzeganie zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowanie tych zdarzeń.

3.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako ryzyko związane z brakiem zwrotu należności lub zagrożeniem braku zwrotu należności. Ryzyko to wpływa w sposób istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

GLÓWNE CELE STRATEGICZNE:

- wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego,
- utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku wyrażonej udziałem:
 - kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 6% (wartość brutto)
 - należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych w ogólnej kwocie należności od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie nie wyższym od 9% (wartość bilansowa brutto),
- utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33% (wartość brutto,
- ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Za obszar ryzyka kredytowego w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka kredytowego, któremu podlega: *komórka monitorująca portfelowe ryzyko kredytowe (Zespół Ryzyka i Analiz Ekonomicznych)*;
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. finansowych w ramach zarządzania ryzykiem w Banku nadzoruje proces monitoringu ekspozycji kredytowych, niezależnego przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych;
- 3) Wiceprezes Zarządu ds. sprzedaży w ramach ryzyka kredytowego zarządza organizacją i funkcjonowaniem sieci Oddziałów i Filii w zakresie sprzedaży, jak również zarządza obsługą informacyjną, merytoryczną i techniczną klientów w zakresie produktów bankowych oraz parabankowych, zarządza realizacją centralizacji procesu kredytowego w Banku Pionie sprzedaży, zarządza działalnością marketingową Banku, w tym promocją i reklamą;

4) Wiceprezes Zarządu ds. handlowych w ramach ryzyka kredytowego zarządza procesem kredytowym Banku w zakresie analizy, rekomendacji i decyzji kredytowych, zarządza w zakresie wspólnego finansowania przedsięwzięć we współpracy z Bankiem Zrzeszającym i innymi bankami spółdzielczymi w ramach konsorcjum, zarządza centralizacją procesu kredytowego w Banku w Pionie handlowym, procesem tworzenia standardów obsługi Klienta, monitoruje sprzedaż realizowaną przez Pion Sprzedaży Banku, sprawuje nadzór nad identyfikacją ryzyka kredytowego pojedynczego kredytobiorcy, identyfikacją ryzyka koncentracji zaangażowań, identyfikacją ryzyka rezydualnego.

Istotnymi elementami ryzyka kredytowego są:

- **ryzyko koncentracji** – wynikające z uzależnienia się (braku dywersyfikacji) lub nadmiernej ekspozycji wobec jednego podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych, klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, stosowania tego samego rodzaju zabezpieczenia lub przyjmowania zabezpieczenia od tego samego dostawcy,
- **ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie** – wynikające z następujących czynników: brak długookresowych doświadczeń Banku w finansowaniu nieruchomości zwłaszcza na cele budowlane, trudności z egzekucją należności oraz realizacją zabezpieczenia hipotecznego w związku z brakiem wypracowanych standardów postępowania w przypadku niezamieszkałej nieruchomości, trudności z oszacowaniem rynkowej wartości nieruchomości,
- **ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych** – wynikające z niezidentyfikowania zjawiska „przekredytowania” klientów, trudności w ustaleniu minimalnych kosztów utrzymania, trudności z właściwym oszacowaniem wartości przyjmowanych zabezpieczeń, trudności w dochodzeniu roszczeń i brakiem stabilności na rynku pracy, trudności w dochodzeniu roszczeń wynikających z detalicznych ekspozycji kredytowych znajdujących się na etapie egzekucji przymusowej oraz innych czynników zewnętrznych.

Na zarządzanie ryzykiem kredytowym (w tym zarządzanie ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie oraz ekspozycjami detalicznymi) w Banku składa się zbiór zasad i wytycznych zawartych w procedurach kredytowych, które regulują procesy obsługi kredytowej, definiują system obowiązujących w Banku kompetencji kredytowych oraz administrowanie zabezpieczeniami.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym w dwóch aspektach:

- ryzyka pojedynczej transakcji zależnej od kwoty kredytu i prawdopodobieństwa braku jego spłaty,
- ryzyka portfela kredytowego.

Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (art. 442 Rozporządzenia CRR)

Ekspozycje kredytowe zagrożone są w Banku definiowane jako kredyty, które zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków zostały zaklasyfikowane przez Bank do kategorii: poniżej standardu, wątpliwej lub straconej. Bank posiada i stosuje pisemne procedury w zakresie klasyfikacji ekspozycji kredytowych, uwzględniające ich: zasady klasyfikacji, częstotliwość przeglądów oraz zasady zmiany klasyfikacji.

Za ekspozycje przeterminowane Bank uznaje ekspozycje, w przypadku których:

- okres przeterminowania jest dłuższy niż 90 dni oraz przeterminowana kwota przekracza:
 - w przypadku ekspozycji detalicznych – 500,00 zł,
 - w przypadku pozostałych klas ekspozycji – 3 000,00 zł.

Na pokrycie ryzyka kredytowego związanego z działalnością kredytową Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe. Zmianę stanu odpisów na ekspozycje kredytowe z utratą wartości w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. przedstawia tabela 1.

Tabela 1 – Zmiana stanu odpisów na ekspozycje kredytowe z utratą wartości w 2018 r.

Wyszczególnienie	Kwota
Stan odpisów BO na dzień 01.01.2018 r.	6 098 873,62
Utworzone odpisy	3 479 131,89
Rozwiązane odpisy	2 985 495,56
Spisanie w ciężar odpisów	141 324,07
Stan odpisów BZ na 31.12.2018 r.	6 451 185,88

Rezerwy na ryzyko związane z działalnością banków - zarówno celowe jak i ogólne - zabezpieczają utrzymanie odpowiedniego poziomu funduszy własnych, a tym samym zachowanie wypłacalności Banku, poprzez absorbowanie strat, które mogą powstać w wyniku tej działalności.

Dla potrzeb wyliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych sklasyfikowanych do kategorii „normalnej”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwej” lub „straconej”, stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (...) wraz ze zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 roku, oraz zasady określone w wewnętrznej „Procedurze tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banku oraz wyceny pozostałych aktywów”.

Rezerwa na ryzyko ogólne stanowi jedną z pozycji pasywów. Celem rezerwy na ryzyko ogólne, jest pokrycie ogólnego ryzyka kredytowego wiążącego się z prowadzeniem działalności bankowej, które nie zostało ściśle określone. Nie są więc one przypisywane jakiegokolwiek określonej należności bądź

grupie należności; są natomiast dodatkowym odpisem dokonany w ramach działań ostrożnościowych. Po wyczerpaniu rezerw celowych, rezerwa na ryzyko ogólne, stanowić będzie kolejne źródło pokrycia pozostałych strat.

Bank jako ograniczanie ryzyka kredytowego stosuje pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych, nie stosuje technik ograniczania ryzyka kredytowego na potrzeby obliczania aktywów ważonych ryzykiem, oraz nie stosuje preferencyjnej wagi ryzyka 35% dla ekspozycji w pełni i całkowicie zabezpieczonych na nieruchomości mieszkalnej.

Tabela 2 – Tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania.

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość ekspozycji kredytowych (kapitał) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych zł.
Hipoteka na nieruchomości	4 475 680,14

W celu ograniczenia ryzyka prawnego i operacyjnego Bank określił szczegółowe zasady ustanawiania prawnych form zabezpieczeń spłaty kredytów w procedurze w „Instrukcji prawnych form zabezpieczeń wierzytelności Banku” oraz w „Instrukcji wyceny prawnych form zabezpieczeń w Banku Spółdzielczym w Koronowie”.

Tabela 3 – Jakość ekspozycji kredytowych w segmentach klientów

Sektor	Typ klienta	Grupa ryzyka	Portfel kredytowy brutto	Rezerwa
Sektor finansowy	Banki i oddziały instytucji kredytowych	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	1 438 802,39	0,00
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	0,00	0,00
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	Instytucje samorządowe	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	34 634 695,79	0,00
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	0,00	0,00
Sektor niefinansowy	Duże przedsiębiorstwa	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	5 177 738,30	0,00
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	0,00	0,00
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	603 148,14	0,00
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	0,00	0,00
	MSP	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	41 642 463,89	0,00
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	5 461 733,24	4 401 960,92
	Osoby prywatne	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	74 662 611,39	129 388,17
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	1 996 335,14	1 584 016,88
	Rolnicy indywidualni	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	96 447 296,86	0,00
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	3 334 211,07	335 819,91
Suma			265 399 036,21	6 451 185,88

Wartość bilansowa brutto portfela na koniec roku wyniosła 265 399 036,21 zł. Wartość ta wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 9,16%. Portfel kredytowy cechuje się wysoką jakością. Udział portfela kredytów z utratą wartości w portfelu kredytowym wyniósł 4,07% (wartość brutto). Ryzyko kredytowe Banku wynika głównie z działalności kredytowej w segmentach: przedsiębiorcy indywidualni oraz osoby prywatne. Dynamika portfela kredytowego (kapitał) r/r wyniosła 109,36%.

Bank udziela kredytów według poniższych długości okresu kredytowania:

- krótkoterminowych – od 0 do 1 lat,
- średnioterminowych – od 1 do 3 lat,
- długoterminowych – powyżej 3 lat.

Maksymalny okres kredytowania wynosi 30 lat. Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności wg stanu na dzień 31.12.2018 r. przedstawia tabela 4.

Tabela 4 – Struktura ekspozycji wg. okresów zapadalności

	Należności od sektora niefinansowego	Należności od sektora budżetowego	Należności od sektora finansowego
Bieżące	14 881 737,00	0,00	51 285 437,00
Terminowe	214 233 230,00	34 540 780,00	157 740 294,00
- do 1 miesiąca	2 467 348,00	90 695,00	77 623 759,00
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	12 086 673,00	366 469,00	16 997 895,00
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	35 327 509,00	3 099 829,00	61 680 000,00
- powyżej 1 roku do 5 lat	83 711 696,00	13 738 291,00	0,00
- powyżej 5 lat do 10 lat	45 316 157,00	13 011 307,00	1 438 640,00
- powyżej 10 lat do 20 lat	32 100 796,00	4 234 189,00	0,00
- powyżej 20 lat	3 223 051,00	0,00	0,00
Suma	229 114 967,00	34 540 780,00	209 025 731,00

Elementem zarządzania ryzykiem kredytowym są wewnętrznie ustalone limity, które pozwalają na monitorowanie koncentracji zaangażowań wobec:

- pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- tego samego sektora gospodarczego,
- tego samego rodzaju zabezpieczenia.

Bank przestrzega limitów wynikających z CRR/CRD IV określających wielkości **koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie**. Według stanu na 31.12.2018 r. nie odnotowano przekroczenia ustanowionych limitów koncentracji zaangażowania.

W przypadku **koncentracji zaangażowań wobec tego samego regionu geograficznego** Bank nie wyznacza limitów koncentracji, gdyż uznaje to ryzyko za nieistotne, z uwagi na mały i jednolity teren działania.

Ekspozycje pięciu branż posiadających największy udział w portfelu kredytowym Banku stanowią 91,41% branżowego portfela kredytowego.

W grupie Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, stanowiącej sektor o największym (wynoszącym 53,08%) udziale w portfelu kredytowym ogółem, charakteryzuje się udziałem ekspozycji zagrożonych na poziomie 2,01%.

Najwyższy poziom ekspozycji zagrożonych w badanej branży dotyczy Branża transport i gospodarka magazynowa; Informacja i komunikacja. Udział ekspozycji zagrożonych w tej branży wynosi 59,07%.

Tabela 5 – Zaangażowanie i jakość ekspozycji wg branż

Branża	Grupa ryzyka	Portfel kredytowy brutto	Wartość utworzonych rezerw	Kwota korekty
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	96 389 832,64	0,00	95 938,8
	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	3 799 963,88	335 819,91	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	34 525 456,75	0	0,00
	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	0	0	
Przetwórstwo przemysłowe	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	23 390 633,95	0	8 210,45
	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	657 218,71	340 417,29	
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	7 621 880,25	0	85 622,92
	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	292 623,55	56 434,05	
Transport i gospodarka magazynowa; Informacja i komunikacja	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	2 396 020,54	0	47 649,11
	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	3 458 409,40	3 458 409,40	
	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	543 740,94	531 486,48	
Pozostałe	Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości	15 619 644,84	0	45 091,73
	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	588 954,64	576 700,18	
Suma		188 740 639,15	4 767 780,83	282 513 ,01

Uwaga: W tabeli przedstawiono branże w których zaangażowanie Banku przekracza 5 000 000,00 zł. Kategoria pozostałe zawiera sumę innych nie wymienionych branż.

Dodatkowo Bank wyodrębnia ekspozycje wobec małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w podziale na klasy ekspozycji (tabela 6).

Tabela 6 – Ekspozycje wobec MSP w podziale na klasy ekspozycji

KLASA EKSPOZYCJI	Wartość ekspozycji
------------------	--------------------

	Ekspozycje wobec MŚP	Ekspozycje wobec MŚP podlegające współczynnikowi wsparcia
[CDEC009] Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	5 794 043,00	5 810 664,00
[CDEC010] Ekspozycje detaliczne	85 793 011,00	85 793 011,00
[CDEC011] Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	51 698 055,00	56 885 238,00
[CDEC012] Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 732 027,00	0,00

Tabela 7 – Kredyty i zobowiązania pozabilansowe zabezpieczone danym rodzajem zabezpieczenia

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość ekspozycji
Cesja wierzytelności	0,00
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej i pozostałej	143 268 377,43
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	61 187 548,78
Kwota niezabezpieczona	44 242 974,83
Poręczenie wg prawa cywilnego oraz przystąpienie do długu	418 320,00
Przewłaszczenie rzeczy ruchomych	6 611 899,23
Zastaw rejestrowy	1 190 029,18
Suma	256 919 149,45

Z powyższej tabeli wynika, że w strukturze zabezpieczeń największy udział posiadają hipoteka na nieruchomości komercyjnej i mieszkalnej. Bank przestrzega zapisów rekomendacji S dotyczących maksymalnych poziomów wskaźnika LtV i wkładu własnego dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie. Bank podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do **uzyskania optymalnego zabezpieczenia** o jak najwyższej jakości. Bank ocenia jakość zaproponowanych zabezpieczeń według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, dostępu do zabezpieczenia oraz ich wpływu na wysokość ewentualnie tworzonych rezerw celowych. Wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń jest systematycznie aktualizowana przez pracowników Banku, w ramach prowadzonego monitoringu. Oceniając przedmiot zabezpieczenia Bank uwzględnia wartość zabezpieczenia możliwą do uzyskania podczas ewentualnego postępowania windykacyjnego, biorąc pod uwagę ograniczenia prawne, ekonomiczne oraz inne mogące wpływać na rzeczywistą możliwość zaspokojenia się Banku.

Raportowanie w ramach ryzyka kredytowego odbywa się w cyklach miesięcznych, kwartalnych i rocznych dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań pozwala na ocenę stopnia narażenia Banku na ryzyko kredytowe oraz zarządzanie tym ryzykiem.

3.2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe Bank definiuje jako niebezpieczeństwo wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy, może generować również ryzyko utraty wartości aktywów lub ryzyko wzrostu

zobowiązań. Bank prowadzi działalność walutową w następujących walutach obcych: euro (EUR), dolar amerykański (USD), funt szterling (GBP).

GLÓWNE CELE STRATEGICZNE:

- obsługa klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych,
- zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego,
- minimalizowanie ryzyka walutowego.

Za obszar ryzyka walutowego w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem walutowym, w tym nad: identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i sprawozdawaniem ryzyka walutowego;
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem walutowym, nadzorujący komórkę zarządzania „wolnymi środkami”.

Bank, w obszarze zarządzania ryzykiem walutowym maksymalnie ogranicza ryzyko kursowe i nie dokonuje transakcji walutowych w celach spekulacyjnych oraz nie udziela kredytów w walucie obcej. Bank utrzymuje wysoki poziom aktywów płynnych poprzez zabezpieczenie środków na rachunku Nostro oraz inwestowanie środków w lokaty w Banku Zrzeszającym w terminach zgodnych ze strukturą pasywów walutowych Banku.

Dla celów sprawozdawczych oraz analizy ryzyk bankowych, wszystkie składniki bilansu Banku są przeliczane na złote ze względu na bardzo małą skalę działalności walutowej oraz nieznaczące ryzyko walutowe. Bank prowadzi politykę utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku. Na dzień 31.12.2018 r. całkowita pozycja walutowa była niższa od 2% funduszy własnych.

Ponadto w ramach wyznaczania całkowitego wymogu kapitałowego przeprowadza testy warunków skrajnych, przyjmując następujące założenia:

- dla pozycji całkowitej długiej spadek kursu walutowego o 30%,
- dla pozycji całkowitej krótkiej wzrost kursu walutowego o 30%.

Raportowanie w ramach ryzyka walutowego odbywa się w cyklach kwartalnych dla Zarządu dla Rady Nadzorczej Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdania pozwala na ocenę stopnia narażenia Banku na ryzyko walutowe oraz zarządzanie tym ryzykiem.

3.3. Adekwatność kapitałowa

Adekwatność kapitałowa odnosi się do szczególnego profilu ryzyka Banku, uwzględniającego otoczenie rynkowe, w którym Bank działa. Bank dostosowuje wielkość kapitału do poziomu i rodzaju ryzyka, jakie podejmuje, uwzględniając wielkość i strukturę aktywów zagrożonych niewypłacalnością. Kształtowanie struktury kapitałowej Banku uwzględnia więc ryzyko ponoszone przez Bank, koszty finansowania działalności kapitałem oraz ostrożnościowe normy nadzorcze. W szczególności, zarządzanie adekwatnością kapitałową Banku obejmuje:

- politykę zarządzania kapitałem,
- identyfikację wszystkich rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i określenie istotnych rodzajów ryzyka,
- sposób agregacji ryzyka,
- oszacowanie oraz alokację kapitału wewnętrznego, limity kapitałowe,
- monitoring kapitału wewnętrznego,
- system planowania kapitałowego.

GLÓWNE CELE STRATEGICZNE:

- posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,875%*,
- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,875%*,
- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 9,375%*,
- obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 84%, tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 9,5%,
- przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej,
- utrzymywanie minimalnej wielkości wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie 5%.

*poszczególne poziomy współczynników są powiększone o bufor antycykliczny, o którego poziomie informacje pozyskiwane są co kwartał ze strony internetowej NBP (<http://www.nbp.pl/nadzormakroostroznościowy/index.aspx>).

W 2018 r. Bank zarządzał poziomem adekwatności kapitałowej poprzez jednoczesne kreowanie wielkości funduszy własnych oraz wpływanie na poziom generowanego ryzyka. W tym celu, Bank

przeznaczył 90,45% wypracowanego wyniku netto za 2017 r. na zwiększenie funduszy oraz rozwijał działalność kredytową w ramach przyjętych limitów wewnętrznych.

Poziom adekwatności kapitałowej, mierzony wielkością współczynników kapitałowych, podlega systematycznemu monitorowaniu w okresach miesięcznych, natomiast mierzony wielkością wewnętrznego współczynnika kapitałowego w okresach kwartalnych.

Na koniec 2018 r. łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 16,23%, co oznacza wzrost w skali roku o 0,56 p. p., powyżej wartości rekomendowanej przez KNF – min. 12,875%, współczynnik kapitałowy CET I wyniósł 14,80%, natomiast współczynnik kapitałowy Tier I wyniósł 15,32%.

Bank Spółdzielczy w Koronowie w 2018 r. kontynuował działania zmierzające do zapewnienia odpowiedniego bufora kapitałowego. W celu oszacowania kwoty kapitału niezbędnej do prowadzenia bezpiecznej działalności w warunkach dekonstrukcji, w Banku przeprowadzane są testy warunków skrajnych. Na podstawie przeprowadzonych testów warunków skrajnych ustalono, że Bank posiada odpowiednie bufory kapitałowe na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej.

3.3.1. Dźwignia finansowa (art. 451 Rozporządzenia CRR)

Ryzyko nadmiernej dźwigni należy rozumieć jako ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów. Bank monitoruje i raportuje wskaźnik dźwigni finansowej z częstotliwością kwartalną w ramach raportów z adekwatności kapitałowej.

Wskaźnik dźwigni wyrażany jest w procentach, jako udział kapitału Tier I w łącznej kwocie aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych z zastosowaniem współczynników konwersji (art. 429 CRR).

Tabela 8 – Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni według stanu na dzień 31.12.2018 r.

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	510 834 733

Ujawnienie informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom wg stanu na 31 grudnia 2018 r.

6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	7 259 990
7	Inne korekty (definicja przejściowa)	- 227 902
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	517 866 821

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

Tabela 9 – Ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	510 834 733
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	- 227 902
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	510 606 831
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	25 816 578
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	18 556 588
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	7 259 990
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	34 147 412
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 19)	517 866 821
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	6,59%

Tabela 10 – Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	510 834 733
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	510 834 733
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	6 002 672
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	36 840 475
EU-7	Instytucje	205 124 380
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	63 649 790
EU-9	Ekspozycje detaliczne	151 476 823
EU-10	Przedsiębiorstwa	6 833 704
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	5 361 709
EU-12	Pozostałe ekspozycje	35 545 180

Tabela 11 – Informacje jakościowe

1	Opis procedur stosowanych w celu	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do
---	----------------------------------	--

	zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	W skali roku nie zaobserwowano czynników, które miały istotny wpływ na poziom zmienności wskaźnika. Z racji wysokiego poziomu wskaźnika, w porównaniu z rekomendowanym poziomem minimalnym oraz niskiej złożoności struktury bilansu, Bank w 2018 r. nie traktował ryzyka dźwigni finansowej za ryzyko istotne.

Informacje na temat aktywów oraz zobowiązań pozabilansowych udzielonych uwzględnionych w obliczaniu wskaźnika dźwigni raportowane są zgodnie ze sprawozdawczością zewnętrzną COREP.

3.4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest to możliwość wystąpienia straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmujących także ryzyko prawne. Obszar ryzyka operacyjnego nie obejmuje ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego, które związane jest z ryzykiem biznesowym. W kontekście ryzyka operacyjnego należy uwzględnić ryzyko reputacji występujące na skutek zdarzeń ryzyka operacyjnego, co w konsekwencji może spowodować brak realizacji strategii działania Banku (strategii biznesowej).

CELE STRATEGICZNE:

- optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- racjonalizacja kosztów;
- zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- automatyzacja procesów realizowanych w Banku, pozwalająca w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Za obszar ryzyka operacyjnego w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w ramach nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, natomiast pozostali członkowie Zarządu sprawują nadzór nad elementami bieżącego zarządzania ryzykiem operacyjnym w nadzorowanych pionach.

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank stosuje dobre praktyki rynkowe oraz zalecenia nadzorcze, w tym w szczególności wytyczne wynikające z zapisów Rekomendacji M dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach. Do kategorii ryzyka operacyjnego Bank zalicza w szczególności następujące ryzyka: ryzyko technologiczne i techniczne, ryzyko outsourcingu, ryzyka nadużyć i defraudacji, ryzyko prania pieniędzy, ryzyko bezpieczeństwa, ryzyko utrzymania ciągłości działania, ryzyko prawne, ryzyko produktu, ryzyko modeli.

W systemie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą wszyscy pracownicy Banku, ponieważ dotyczy on wszystkich komórek i jednostek organizacyjnych Banku. Za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym za utrzymanie poziomu ryzyka w granicach wyznaczonej tolerancji, odpowiada Zarząd Banku, w szczególności odpowiedzialność za obszar zarządzania ryzykiem operacyjnym przypisana jest Prezesowi Zarządu.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje:

- wszystkie obszary działalności Banku, w tym również zlecenie czynności na zewnątrz,

- identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka operacyjnego z wykorzystaniem narzędzia samooceny ryzyka operacyjnego w realizowanych procesach,
- identyfikację procesów, a w ich ramach: krytycznych, kluczowych i wspierających,
- stosowanie narzędzi redukcji ryzyka (mechanizmów kontrolnych),
- monitorowanie ryzyka poprzez raportowanie zdarzeń i strat operacyjnych, raportowanie z wykorzystaniem kluczowych wskaźników ryzyka (KRI), oraz raportowanie i monitorowanie limitów wewnętrznych.

Działania zarządcze dotyczące ryzyka operacyjnego i działania ograniczające ryzyko operacyjne:

W 2018 r. Bank kontynuował działania mające na celu usprawnienie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku i minimalizowanie strat z tytułu tego ryzyka. Prowadzone były działania mające na celu dostosowanie procesu zarządzania ryzykiem do zachodzących zmian zewnętrznych i wewnętrznych.

W 2018 r. zarządzanie ryzykiem operacyjnym odbywało się na płaszczyźnie rozwiązań systemowych, jak i bieżącego zarządzania tym ryzykiem. Systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym prowadzone jest na poziomie Centrali Banku Spółdzielczego w Koronowie. Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest przez każdą jednostkę i komórkę organizacyjną Banku.

Dla potrzeb związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w 2018 r. Bank gromadził dane wewnętrzne i zewnętrzne o zdarzeniach operacyjnych i skutkach ich powstania, dane o otoczeniu operacyjnym oraz dane dotyczące jakości audytu wewnętrznego i kontroli wewnętrznej.

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego jest dokonywany w 7 stopniowej klasyfikacji według rodzaju zdarzenia, zgodnie z Rekomendacją M.

W celu ograniczenia ekspozycji na ryzyko operacyjne w Banku stosowane były rozwiązania takie jak:

- instrumenty i mechanizmy kontrolne,
- mechanizmy zarządzania zasobami ludzkimi i polityka kadrowa Banku (w tym dobór kadr, podnoszenie kwalifikacji pracowników, system motywacyjny i system premiowania),
- wartości progowe i krytyczne kluczowych wskaźników ryzyka (KRI),
- limity tolerancji i limity strat na ryzyko operacyjne,
- plany utrzymania ciągłości działania, plany awaryjne,
- ubezpieczenia,
- outsourcing.

W 2018 r. Bank dokonywał doboru mechanizmów służących do ograniczania ryzyka operacyjnego między innymi w zależności od charakteru działalności lub procesu, w którym zidentyfikowano ryzyko operacyjne, istotności ryzyka czy kosztu zastosowania mechanizmów ograniczających. Dodatkowo regulacje wewnętrzne Banku przewidują obowiązek nie podejmowania zbyt ryzykownej działalności, a w przypadku gdy działalność taka jest prowadzona – wycofania się z niej lub ograniczenia jej zakresu - w 2018r. nie wystąpiły opisane przypadki oraz zastosowanie transferu ryzyka.

Zespół Ryzyka i Analiz Ekonomicznych jest odpowiedzialny za ograniczanie ryzyka poprzez: inicjowanie i koordynowanie działań w ramach identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka operacyjnego oraz monitoruje działania zmierzające do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest wspomagany programem informatycznym def2500/cORM.

Przedmiotem monitorowania i raportowania są:

- zarządzanie ryzykiem operacyjnym w oparciu o obowiązujące regulacje i przepisy prawne,
- aktywa narażone na ryzyko operacyjne,
- zdarzenia operacyjne i ich skutki w podziale na obszary działania Banku,
- wielkości objęte limitami lub wartościami progowymi na ryzyko operacyjne,
- skuteczność podejmowanych działań w ramach redukcji lub transferu ryzyka operacyjnego,
- kluczowe wskaźniki KRI,
- efekty działań podjętych w ramach zaleceń pokontrolnych,
- skuteczność funkcjonowania mechanizmów kontrolnych.

Raportowanie w ramach ryzyka operacyjnego odbywa się w cyklach miesięcznych dla Zarządu oraz w cyklach kwartalnych i rocznych dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdania pozwala na ocenę stopnia narażenia Banku na ryzyko operacyjne oraz zarządzanie tym ryzykiem.

Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w 2018 r.

Na przestrzeni 2018 roku, na podstawie informacji zarejestrowanych w rejestrze incydentów ryzyka operacyjnego (def2500/cORM) przez jednostki i komórki organizacyjne Banku, stwierdzono wystąpienie 426 zdarzeń operacyjnych.

Łączna wartość strat brutto (rzeczywistych) z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2018 r. wyniosła 550,00 zł.

Dodatkowo:

- straty z tytułu kosztów uprawdopodobnienia nieściągalności wierzytelności Banku wyniosły 7 311,77 zł,
- pozostałe koszty operacyjne 0,00 zł.

Dla pełnego obrazu ryzyka operacyjnego, które może wystąpić, podczas rejestracji zdarzenia Bank szacuje wartość potencjalnej straty (najwyższej straty, która mogłaby powstać w wyniku zmaterializowania się danego zdarzenia). Wartości te są weryfikowane po zakończeniu (wyjaśnieniu) zdarzenia.

Liczba incydentów w podziale na poszczególne rodzaje ryzyka zgodnie z klasyfikacją Rekomendacji M i wielkość strat według charakteru za 2018 r. (tabela 12).

Tabela 12 – Zdarzenia i straty operacyjne w podziale na rodzaje według stanu na 31.12.2018 r.

Rodzaj zdarzenia	Ilość zdarzeń operacyjnych w 2018 r.	Wykonanie strat rzeczywistych (brutto) w 2018 r.	Udział	Wykonanie strat potencjalnych w 2018 r.	Udział
Oszustwo wewnętrzne	3	0,00	0,00%	15,00	0,01%
Oszustwo zewnętrzne	9	0,00	0,00%	2 878,60	1,41%
Zasady dot. zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	4	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	36	400,00	72,73%	57,08	0,03%
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	3	0,00	0,00%	13 316,03	6,51%
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	62	0,00	0,00%	7 394,90	3,62%
Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi	309	150,00	27,27%	180 897,51	88,43%
Suma	426	550,00	100,00%	204 559,12	100,00%

W 2018 r. rejestrowanym incydentom nadawana była odpowiednia waga ryzyka zgodnie z wykonaną wcześniej samooceną ryzyka operacyjnego.

Poprzez kwantyfikację zdarzeń Bank generuje Mapę Ryzyka, która obrazuje poziom narażenia na ryzyko operacyjnego w Banku oraz szacowany wskaźnik ryzyka, który jest odzwierciedleniem poziomu ryzyka operacyjnego w Banku.

Poziom ryzyka na koniec 2018 r. w przyjętej skali uzyskał poziom umiarkowany, który jest akceptowalny przez Bank (zgodnie ze Strategią działania Banku).

Bank obliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA). Limit kapitału na ryzyko operacyjne w 2018 r. nie został przekroczony.

W 2018 roku nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

3.5. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat. w ramach ryzyka płynności Bank wyróżnia ryzyko:

- finansowania- rozumiane jako niedostatek stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank z zobowiązań finansowych, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

GLÓWNE CELE STRATEGICZNE:

- zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka płynności, któremu podlega: komórka monitorująca portfelowe ryzyko kredytowe (Zespół Ryzyka i Analiz Ekonomicznych);
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. finansowych w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności.

Syntetycznym wyrazem wspomnianych wyżej celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest utrzymanie tolerancji na ryzyko zgodnej z założonym apetytem na ryzyko, określonym poprzez wskaźniki mierzalne. Na 31.12.2018 roku wszystkie cele strategiczne zostały osiągnięte.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością złotową i walutową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych

jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku.

Polityka zarządzania płynnością Banku ma głównie na celu zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań bieżących i przyszłych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych. W tym celu Bank posiada pisemne procedury, w których określono limity i wskaźniki do bieżącego monitorowania sytuacji płynnościowej Banku, niezależnie od wskaźników zewnętrznych.

Bank Spółdzielczy w Koronowie jest zrzeszony z SGB – Bankiem S.A. oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym Bank może regulować swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający. Po stronie aktywnej są to przede wszystkim rachunki bieżące i lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością. Po stronie pasywnej jest to kredyt w rachunku bieżącym, kredyt rewolwingowy oraz inne kredyty celowe. Bank Zrzeszający jest dla Banku partnerem biznesowym w zakresie udzielania kredytów konsorcjalnych, pomagając w ten sposób zapewnić swoim Klientom płynne finansowanie. Bank Zrzeszający pełni również istotną rolę w zakresie zabezpieczania płynności śróddziennej.

Bank jako uczestnik Systemu Ochrony SGB w ramach którego Uczestnicy wzajemnie gwarantują sobie płynność i wypłacalność, w szczególności poprzez udzielanie ze zgromadzonych środków pożyczek, gwarancji i poręczeń. W ramach tego systemu funkcjonuje mechanizm pomocowy, w ramach którego Bank:

- 1) utrzymuje odpowiedni poziom środków na rachunku minimum depozytowego,
- 2) dokonuje wpłat na fundusz pomocowy.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony,
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

W ramach Systemu Ochrony SGB wydzielony został podmiot, którego podstawowym zadaniem jest udzielanie pomocy płynnościowej jego Uczestnikom w sytuacji zagrożenia. W ramach funkcjonującego Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB jednostka zarządzająca systemem ochrony w uzasadnionych sytuacjach udziela uczestnikom systemu pomocy zwrotnej z Funduszu Pomocowego.

Pomoc ta może przybrać formę:

- 1) Pożyczki płynnościowej,
- 2) Pożyczki restrukturyzacyjnej,
- 3) Kaucji ustanowionej celem zabezpieczenia wiarygodności wymagającej utworzenia rezerwy celowej,
- 4) Gwarancji, poręczenia lub innych zabezpieczeń,
- 5) Nabycia wiarygodności,
- 6) Pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- 7) Objęcia udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku,
- 8) Wniesienia wkładów pieniężnych do Banku.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych, spowodowanych czynnikami zewnętrznymi lub wewnętrznymi, Bank posiada dodatkowo opracowane i zatwierdzone przez Zarząd Banku awaryjne plany płynności.

Zarządzanie płynnością krótkoterminową opiera się na monitorowaniu i planowaniu krótkoterminowych wpływów i wypływów, zawieraniu krótkoterminowych operacji na rynku finansowym, w tym z Bankiem Zrzeszającym oraz budowaniu nadwyżki płynności, w której skład wchodzi aktywa wysokopłynne stanowiące rezerwę pokrywającą potencjalne wypływy gotówki z Banku. W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych, Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Składniki nadwyżki płynności wg stanu na 31.12.2018 r. zaprezentowano poniżej.

Tabela 13 – Nadwyżka płynności według stanu na 31.12.2018 r. (w tys. zł)

31 grudzień 2018 r.	
Nadwyżka płynności, w tym:	201 704
kasa	5 079
środki na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	10 551
lokaty terminowe	156 302
bony pieniężne	4 998

Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów przyjętych od klientów Banku, gdzie podstawowym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych, głównie gospodarstw domowych oraz instytucji samorządowych (składających się na tzw. bazę depozytową). Zachowując ostrożne podejście do zarządzania ryzykiem płynności Bank finansuje aktywa o dalszych przedziałach zapadalności jedynie najbardziej stabilną częścią pozyskanych od klientów środków czyli tzw. osadem na depozytach. W trosce o zachowanie odpowiedniego poziomu płynności, Bank dąży do wydłużenia średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów (a tym samym zwiększenia stabilności pozyskiwanych środków), tak aby możliwe było otwieranie po stronie aktywnej, pozycji o dłuższym horyzoncie czasowym. Oprócz wspomnianych, Bank finansuje swoją działalność funduszami własnymi.

W 2018 r. Bank nie finansował działalności środkami pozyskanymi w ramach kredytów zaciągniętych w innych instytucjach finansowych.

Tabela 14 – Wielkość miar płynności długoterminowej przedstawia się następująco (w tys. zł):

Miary płynności		Wartość minimalna	Wartość
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi (B1/A5)	1,00	1,45
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi ((B1+B2)/(A5+A4))	1,00	1,54

Dodatkowo, zgodnie z wymogami nałożonymi przez Rozporządzenie CRR oraz wydanymi do niego aktami delegowanymi, Bank oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik LCR, który obrazuje w jakim stopniu Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, która utrzymuje się przez okres 30 dni, wynikającą z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności.

Wskaźnik LCR oblicza się jako stosunek zabezpieczenia przed utratą płynności i różnicy pomiędzy odpływami i przyływami dotyczącymi kolejnych 30 dni – zakłada się, że przyływy nie mogą stanowić więcej niż 75% wartości odpływów. Minimalny, wymagany prawem, poziom wskaźnika LCR w 2018 r. wynosił 100%. Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony nie jest zobowiązany do wypełniania wskaźników na poziomie indywidualnym. Bank jest natomiast zobligowany do utrzymywania przedmiotowej miary na minimalnym poziomie wyznaczonym w wewnętrznym Systemie Ochrony: wskaźnik LCR. Bank odnotował na dzień 31.12.2018 r. wskaźnik LCR na poziomie 270,58%.

W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów, dokonuje się analizy rozkładu ich zapadalności/wymagalności w poszczególnych przedziałach czasowych obliczając wskaźniki tzw. luki płynności. Bank stosuje schematy urealniania terminów zapadalności wybranych, kluczowych z punktu widzenia płynności, pozycji aktywów i pasywów, aby poprawnie prognozować zachowanie się struktury bilansu oraz wpływów i wypływów w czasie. Na podstawie urealnionych wartości Bank oblicza wskaźniki skumulowanej luki płynności. Wskaźnikami luki są stosunki

w poszczególnych przedziałach czasowych skumulowanych wartości aktywów do pasywów. Przyjmuje się, że wskaźniki luki płynności, w przedziałach czasowych do 1 roku, powinny przyjmować wartości wyższe od 1, co wskazuje na nadwyżkę posiadanych aktywów dostępnych do pokrycia bieżących zobowiązań natomiast w przedziałach czasowych powyżej 1 roku powinny przyjmować wartości poniżej 1, co świadczy o wystarczającej wielkości pasywów do sfinansowania aktywów. Analiza urealnionych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów wykazała, że limity dotyczące wskaźników luki we wszystkich okresach zostały dotrzymane.

Tabela 15 – Luka płynności kontraktowa oraz urealniona w okresie do 1 roku, według stanu na dzień 31.12.2018 r. (w zł.)

ZESTAWIENIE TERMINÓW PŁATNOŚCI AKTYWÓW I PASYWÓW					
LUKA	<= 1 tygodnia	> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	> 1 miesiąca <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 6 miesięcy	> 6 miesięcy <= 1 roku
Aktywa	140 835 010	46 388 399	29 415 037	35 868 210	64 239 128
Pasywa	409 675 700	12 441 890	39 637 936	41 584 253	22 641 956
LUKA (w przedziałach)	-268 840 690	33 946 509	-10 186 899	-5 716 043	41 597 172

UREALNIONE ZESTAWIENIE TERMINÓW PŁATNOŚCI AKTYWÓW I PASYWÓW					
LUKA	<= 1 tygodnia	> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	> 1 miesiąca <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 6 miesięcy	> 6 miesięcy <= 1 roku
Aktywa	86 072 867	46 111 859	27 578 249	34 124 932	61 304 134
Pasywa	86 621 492	1 074 499	1 008 490	876 551	266 239
LUKA (w przedziałach)	-548 626	45 037 360	26 569 760	33 248 382	61 037 895
Limit	Brak limitu	1,00	1,00	1,00	1,00
Wskaźnik luki	-	1,51	1,80	2,16	2,84

Bank bada narażenie na ryzyko płynności w sytuacji skrajnej przeprowadzając testy warunków skrajnych, przy założeniu zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej i jednoczesnej konieczności utrzymania normy LCR na wymaganym poziomie. Przeprowadzaniem testów warunków skrajnych zajmuje się Spółdzielnia, zgodnie z przyjętymi scenariuszami ujętymi w Grupowym Planie Naprawy (GPW). Dodatkowo Bank w okresach kwartalnych przeprowadza test warunków skrajnych oparty o scenariusz z GPW tj. scenariusz systemowy zakładający kryzys makroekonomiczny, oparty na scenariuszu przygotowanym przez NBP, w którym występuje wzrost należności zagrożonych, wpływ depozytów i zmiana rynkowych stóp procentowych; w zakresie jakim dotyczy wpływu depozytów.

Testy warunków skrajnych są podstawą do budowy awaryjnych planów płynności i dostarczają informacji zarządczej o obszarach, które w przypadku potencjalnych sytuacji stresowych mogą narazić Bank na szkodę. Na podstawie wyników przeprowadzonych testów warunków skrajnych na dzień 31.12.2018 r., Bank nie szacował dodatkowego wymogu na kapitał wewnętrzny.

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka płynności w trybie dziennym (LCR, NNP), miesięcznym, kwartalnym oraz rocznym. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko płynności, strukturze pasywów, luce płynności kontraktowej i urealnionej, stabilności depozytów,

informacje na temat wykorzystania limitów wewnętrznych, wykonania planu pozyskania środków obcych stabilnych oraz wyniki testów skrajnych. Odbiorcami raportów są: komórka zarządzająca (Zespół Rachunkowo-Finansowy, Główny Księgowy) płynnością Banku, Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku).

3.6. Ryzyko stopy procentowej (art. 448 Rozporządzenia CRR)

Przez **ryzyko stopy procentowej** Bank rozumie możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz w konsekwencji na kształtowanie się poziomu funduszy własnych Banku. Wyznaczony poziom ryzyka stopy procentowej stanowi pochodną wielkości i kierunków zmian stóp procentowych oraz wielkości i terminów przeszacowania (zmiany poziomu oprocentowania) pozycji generujących przychody z tytułu odsetek i koszty z tytułu odsetek.

GLÓWNE CELE STRATEGICZNE:

- optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych,
- ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Za obszar ryzyka stopy procentowej w Banku odpowiada:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych,
- kształtowanie struktury aktywów i pasywów w ten sposób, aby łączne narażenie Banku z tytułu ryzyka stopy procentowej nie przekraczało poziomu 8% funduszy własnych²,

² Poprzez narażenie rozumie się kwotę potencjalnych strat Banku w momencie wzrostu/spadku stóp procentowych o 100 p.b. (stress test) z tyt. ryzyka przeszacowania, ryzyka bazowego, ryzyka krzywej dochodowości i ryzyka opcji klienta.

- zmniejszenie ryzyka bazowego poprzez stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) zwłaszcza dla aktywów wrażliwych oraz oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego)
- zmniejszenie ryzyka przeszacowania poprzez ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku,
- dążenie do wypracowania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

Realizacja strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach:

- do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
- do oceny tego ryzyka Bank wykorzystuje również inne metody np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego oraz analizę wskaźnikową,
- zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości,
- Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
- Bank bada zmianę wyniku finansowego na podstawie testów warunków skrajnych, które zakładają szokową zmianę poziomu stóp procentowych o 200 p.b.

Tabela 16 – Scenariusze zmian wyniku odsetkowego w okresie 12 miesięcy (w tys. zł)

Zmiana stóp procentowych NBP	Ryzyko przeszacowania	Ryzyko przeszacowania i ryzyko bazowe				
	Jednakowa zmiana oprocentowania aktywów i pasywów	Zmiana oprocentowania bez uwzgl. wskaźników; przy oproc. < 2% spadek maks. do 0%	Zmiana oprocentowania z uwzgl. wskaźników;	Jednakowa zmiana oprocentowania aktywów i pasywów	Zmiany w kol. IV w relacji do funduszy własnych	Zmiany w kol. IV w relacji do wyniku odsetkowego
WARIANT	I	II	III	IV	V	VI
+ 200 p.b.	50,9	50,9	445,7	455,6	1,2%	3,7%
+ 100 p.b.	25,4	25,4	222,8	232,8	0,6%	1,9%
+ 50 p.b.	12,7	12,7	111,4	291,3	0,8%	2,4%
+ 25 p.b.	6,4	6,4	55,7	156,3	0,4%	1,3%
- 25 p.b.	-6,4	-422,2	-434,9	-444,9	-1,2%	-3,6%
- 50 p.b.	-12,7	-966,2	-942,2	-952,2	-2,5%	-7,7%
- 100 p.b.	-25,4	-2 079,0	-1 956,6	-1 966,6	-5,1%	-15,9%
- 200 p.b.	-50,9	-4 717,7	-4 869,3	-3 815,0	-10,0%	-30,9%

Z danych na 31.12.2018 r. wynika, że niekorzystnym dla poziomu wyniku z tytułu odsetek byłyby nagły spadek stóp procentowych o 200 p.b. (test warunków skrajnych – stress test) – zmiana dochodu z tytułu ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego łącznie wyniosłaby w skali roku 9,96% funduszy własnych Banku. Bank bada ryzyko opcji klienta biorąc pod uwagę kredyty spłacone przed terminem oraz zrywalność depozytów terminowych. Ryzyko opcji klienta w 2018 r. nie miało znaczącego wpływu na ryzyko stopy procentowej. Oprocentowanie środków zgromadzonych na rachunkach płatnych na żądanie oraz depozytów terminowych nie odbiega od oferty konkurencji.

Tabela 17 – Zmiana wartości ekonomicznej Banku na skutek zmian stóp procentowych o 200 p.b. według stanu na 31.12.2018 r. (w tys. zł)

Zmiana wartości ekonomicznej									
	1 dzień	od 2 do 30 dni	pow. 1 m-ca do 3 m-cy	pow. 3 m-cy do 6 m-cy	pow. 6 m-cy do 12 m-cy	pow. 1 roku do 2 lat	pow. 2 lat do 5 lat	powyżej 5 lat	Suma
+200 p.b.	-6,88	-54,68	-69,27	-209,96	-21,28	-35,30	-13,67	-12,95	-423,99
-200 p.b.	6,88	54,68	69,27	209,96	21,28	35,30	13,67	12,95	423,99

Bank w cyklach miesięcznych przeprowadza analizę zmiany wartości ekonomicznej Banku na skutek zmian stóp procentowych o 200 p.b., według stanu na 31.12.2018 r. na skutek spadku stóp procentowych o 200 p.b. zmiana wartości ekonomicznej Banku wyniosłaby 423,99 tys. zł stanowiąc 1,11% funduszy własnych.

Komórka monitorująca sporządza analizę ryzyka stopy procentowej w cyklach miesięcznych i kwartalnych dla Zarządu, kwartalnych dla Rady Nadzorczej Banku oraz zawsze w przypadku wystąpienia zagrożenia dla wyniku finansowego i bezpieczeństwa Banku.

W przypadku wystąpienia znaczącego wpływu ryzyka stopy procentowej na wynik finansowy Banku, Rada Nadzorcza otrzymuje raporty ze zwiększoną częstotliwością. W 2018 r. nie było konieczności sporządzania dodatkowych analiz w zakresie ryzyka stopy procentowej.

3.7. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności (compliance) jest to ryzyko rozumiane jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania w procesach funkcjonujących w Banku. Definiując szerzej, ryzyko braku zgodności to ryzyko sankcji prawnych lub regulacyjnych, strat finansowych lub utraty reputacji, które może ponieść Bank, jako wynik niedostosowania się do przepisów prawa, wytycznych regulatora, czy też ogólnie przyjętych praktyk postępowania i standardów etycznych w działalności biznesowej oraz wewnętrznych polityk i procedur Banku. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności stanowi, obok funkcji kontroli, drugi element zapewnienia zgodności w Banku.

GLÓWNE CELE STRATEGICZNE:

- wzmocnienie pozycji Banku jako instytucji godnej zaufania, uczciwej i rzetelnej, poprzez:
- zapewnienie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych przez Bank standardów postępowania,
- podejmowanie działań eliminujących ryzyko braku zgodności oraz przeciwdziałanie możliwości wystąpienia utraty reputacji i ryzyku wystąpienia strat finansowych lub sankcji prawnych mogących być skutkiem naruszenia przepisów i norm postępowania.

Bank realizuje cele strategiczne w obszarze ryzyka braku zgodności poprzez prowadzenie polityki zgodności obejmującej:

- główne procesy identyfikujące ryzyko braku zgodności i umożliwiające zarządzanie ryzykiem braku zgodności, na wszystkich szczeblach organizacji Banku,
- dążenie do zgodności wewnętrznych aktów prawnych Banku z przepisami zewnętrznymi i standardami rynkowymi;
- dążenie i dbałość o:
 - wizerunek zewnętrzny Banku, rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - pozytywny odbiór Banku przez klientów i pracowników,
 - przejrzystość działań Banku wobec klientów i pracowników,
 - stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Za koordynację całości procesu w zakresie identyfikacji i zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności, jak też za nadzór nad działaniami stanowiska zgodności, odpowiada Prezes Zarządu Banku.

Pracownicy komórek i jednostek organizacyjnych Banku w cyklach kwartalnych mają prawo i obowiązek przekazania informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości lub naruszenia przepisów prawa wewnętrznego lub zewnętrznego lub przyjętych przez Bank standardów postępowania, polegających na nieprawidłowym działaniu, zaniechaniu działania lub nieetycznym postępowaniu pracowników Banku lub członków organów Banku, bez zachowania drogi służbowej. Zgłoszenie powinno zawierać informacje umożliwiające określenie nieprawidłowości, a w miarę

możliwości określenie jednostki lub pracownika Banku i terminu wystąpienia nieprawidłowego działania lub nieetycznego postępowania pracownika Banku lub członka organu Banku.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności polega w Banku na:

- zapobieganiu naruszeń compliance,
- identyfikowaniu naruszeń compliance,
- wdrażaniu odpowiednich działań naprawczych w przypadku pojawienia się naruszeń compliance,
- monitorowaniu, czy wdrożone działania naprawcze są skuteczne.

Skutkami naruszeń compliance mogą być:

- wystąpienie sankcji prawnych bądź regulaminowych,
- materialne straty finansowe,
- naruszenie lub utrata reputacji Banku.

Stanowisko zgodności m.in.:

- prowadzi i nadzoruje rejestr naruszeń compliance,
- realizuje zadania w ramach procedury anonimowego zgłaszania informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości lub naruszenia przepisów prawa,
- opiniuje projekty regulaminów, procedur wewnętrznych Banku,
- analizuje oraz opiniuje złożone przez Klientów odwołania od rozpatrzonych reklamacji,
- monitoruje terminy rozstrzygnięć oraz przygotowuje informacje zarządczą w tym zakresie
- przeprowadza ocenę dotyczącą ryzyka braku zgodności związanego z wprowadzaniem/ tworzeniem nowych produktów, projektów, angażowaniem w nowe rodzaje działalności zgodnie z wewnętrznymi procedurami, w tym opiniuje nowe produkty lub procesy pod kątem ryzyka ewentualnego wystąpienia zdarzeń naruszenia compliance,
- przedstawia Zarządowi propozycje działań, które będą miały na celu minimalizowanie powstałego ryzyka braku zgodności i ograniczanie występowania takich naruszeń przepisów prawa i norm postępowania przyszłości,
- na bieżąco informuje Zarząd Banku o przypadkach występowania istotnych naruszeń compliance,
- kształtuje świadomość istnienia ryzyka braku zgodności wśród pracowników Banku poprzez inicjowanie/ realizowanie szkoleń z obszaru compliance,
- zapewniony ma dostęp i możliwość współpracy z organem zarządzającym i nadzorującym Banku a także kluczowymi stanowiskami/jednostkami/funkcjami w Banku.

Raporty z ryzyka braku zgodności skupiają się na podstawowych zadaniach, które ma spełniać zarządzanie ryzykiem braku zgodności, a więc dotyczą:

- identyfikacji ryzyka braku zgodności, w tym obejmujących istotne zmiany w przepisach prawa, regulacjach wewnętrznych i standardach rynkowych,
- oceny ryzyka braku zgodności, oceny skutków naruszeń compliance (rolą Stanowiska zgodności nie jest badanie nieprzestrzegania przepisów prawa i regulacji wewnętrznych, lecz zapobieganie nieprzestrzeganiu przepisów, a następnie ocena skutków nieprzestrzegania),
- poziomu ryzyka i efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku, informacji o zmianie profilu ryzyka,
- kontroli ryzyka braku zgodności oraz zgłoszonych przypadków i stwierdzonych w wyniku analizy nieprawidłowościach.

Raportowanie w sprawie ryzyka braku zgodności odbywa się w cyklach kwartalnych dla Zarządu oraz dla Rady Nadzorczej Banku.

4. System kontroli wewnętrznej

4.1. Struktura organizacyjna systemu

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku, został ustanowiony „Zasadami funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Koronowie”.

Zarząd Banku, w ramach trzech linii obrony, odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i stanowisko zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności, z zastrzeżeniem, iż nadzór nad funkcjonowaniem audytu wewnętrznego sprawuje Rada Nadzorcza Spółdzielni.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

- Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

- Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matryce funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.
- Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
- funkcja zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.
- niezależna komórka audytu wewnętrznego – komórka audytu w Systemie Ochrony dokonująca oceny adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony.

W strukturze organizacyjnej Banku, funkcjonuje komórka zgodności, powołana jako Zespół Compliance realizujący zadania st. zgodności oraz stanowiska kontroli wewnętrznej, Koordynatora ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy, umiejscowiona jest na drugim poziomie systemu kontroli wewnętrznej i podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu. W skład Zespołu Compliance wchodzi 2 pracowników realizujących zadania stanowiska ds. zgodności, a ich liczba jest dostosowana do zakresu prowadzonej przez Bank działalności oraz poziomu ryzyka braku zgodności, na jaki Bank jest narażony. Komórka, celem realizacji zadań, jest niezależna, co wynika m.in. z:

- zapewnienia kierującemu komórką ds. zgodności bezpośredniego kontaktu z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej,
- bezpośredniego i jednoczesnego raportowania do Zarządu i Rady Nadzorczej,
- posiadanej zgody Rady Nadzorczej na powołanie i odwołanie kierującego komórką ds. zgodności,

- ochrony pracowników komórki ds. zgodności przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem stosunku pracy,
- kontroli wynagrodzenia pracowników komórki ds. zgodności (zapewnienie obiektywizmu).

Ponadto, Zarząd Banku zapewnia komórce odpowiednie zasoby kadrowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań oraz środki finansowe do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników komórki.

W ramach funkcji kontroli, stanowisko zgodności odpowiedzialne jest m.in. za zapewnienie zgodności poprzez:

- weryfikację bieżącą pionową, w przypadku gdy ta weryfikacja nie została przypisana innym pracownikom lub komórkom organizacyjnym w ramach drugiej linii obrony,
- testowanie pionowe przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych, zapewniających osiągnięcie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Bank działając na podstawie art. 22b ust. 1 Ustawy z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu i bankach zrzeszających zawarł Umowę Systemu Ochrony SGB i zgodnie z art. 10 ust. 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ustawy prawo bankowe powierzył wykonywanie audytu wewnętrznego Spółdzielni działającej pod nazwą „Spółdzielczy System Ochrony SGB” z siedzibą w Poznaniu – jednostce zarządzającej Systemem Ochrony SGB.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W celu zabezpieczenia się przed stratą Bank rozpoznaje, ocenia i kontroluje wszystkie rodzaje ryzyka wynikające z prowadzonej działalności i poprzez proces kontroli zapewnia, by pracownicy Banku pracowali w sposób wydajny i uczciwy realizując cele i ustalone zadania.

W Banku stosuje się mechanizmy kontrolne:

- automatyczne (wbudowane w systemy informatyczne, najczęściej wymuszające lub uniemożliwiające pewne działania np. wymuszenie akceptu powyżej pewnego limitu),
- półautomatyczne (np. monitorowanie limitów, wskaźników, weryfikacja danych),
- manualne (np. podział obowiązków, autoryzacja formalna na „drugą rękę”, uzgodnienia danych i inwentaryzacja, weryfikacja i analiza danych).

Wszystkie mechanizmy znajdują odzwierciedlenie w procedurach różnego szczebla – zarówno politykach, jak i procedurach operacyjnych stosowanych przez pracowników niższego szczebla. Mechanizmy są stosowane na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące w Banku procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie jednostkom / komórkom / stanowiskom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielanie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio: poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych oraz pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada Zespół Compliance realizujący zadania stanowiska kontroli wewnętrznej oraz stanowiska zgodności. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,
- zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

4.2. Ocena adekwatności i skuteczności systemu

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności. W ramach nadzoru nad działalnością Banku Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność

systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli i komórki do spraw zgodności oraz wyniki audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki,
- wyników zawartych z okresowych raportach komórki do spraw zgodności, komórki kontroli wewnętrznej i komórki audytu wewnętrznego,
- istotnych, z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, informacji uzyskanych od Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB,
- ustaleń z badania sprawozdania rocznego Banku przez biegłego rewidenta,
- ustaleń wynikających z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF, UOKIK), istotne z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, oceny i opinie dokonywane przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.

Na podstawie wskazanych powyżej informacji oraz Sprawozdań i Raportów, prezentowanych zgodnie z Regulaminem funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej, przez stanowisko ds. zgodności oraz stanowisko kontroli wewnętrznej Rada Nadzorcza Banku oceniła:

- pozytywnie System kontroli wewnętrznej jako skuteczny i adekwatny, o czym świadczy niski poziom ryzyka stwierdzonych nieprawidłowości. Mechanizmy kontrolne są odpowiednio zaprojektowane, wdrożone i w wystarczający sposób ograniczają zidentyfikowane ryzyka. Wykryte nieprawidłowości nie miały wpływu na wyniki finansowe Banku oraz ryzyko reputacji. Wśród stwierdzonych nieprawidłowości nieznaczających i mało znaczących stwierdzono nieliczne nieprawidłowości znaczące, które miały charakter incydentalny i nie zmaterializowały się;

- pozytywnie stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz adekwatności i skuteczności procedury anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych.

5. Aktywa wolne od obciążeń (art. 443 Rozporządzenia CRR)

Składnik aktywów należy traktować jako obciążony jeżeli został zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji, z której nie może on zostać swobodnie wycofany.

Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

6. Ekspozycje kapitałowe (art. 447 Rozporządzenia CRR)

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmian odnosi się na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, do momentu wyłączenia aktywów finansowych z bilansu, w którym skumulowane skutki zmian wartości ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny ujmuje się odpowiednio w przychodach lub kosztach finansowych. W przypadku, w którym nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych, Bank ujmuje skumulowane straty ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny jako koszty finansowe z tytułu odpisów aktualizujących. Akcje i udziały wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

W 2018 r. Bank nie posiadał ekspozycji kapitałowych w portfelu handlowym. Na dzień 31.12.2018 r. Bank posiadał aktywa finansowe (instrumenty kapitałowe) – dostępne do sprzedaży (tabela 18).

Tabela 18 – Instrumenty kapitałowe dostępne do sprzedaży, nienotowane na giełdzie (w zł.)

Lp.	Treść	Wartość bilansowa na 31.12.2017 r.	Wartość bilansowa na 31.12.2018 r.
1)	Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	13 295 029,86	15 714 131,81
a)	Akcje SGB-Banku S.A.	2 847 300,00	2 847 300,00
b)	Akcje TUW Warszawa	700,00	700,00
c)	Akcje TUW Poznań	0	0,00
d)	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	0	0,00
e)	Udziały w Spółdzielni Spółdzielczy System Ochrony	1 000,00	1 000,00
f)	Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych TFI AGRO S.A.	5 445 582,78	5 727 300,45
g)	Jednostki uczestnictwa funduszy TFI (SGB Bankowy)	5 000 447,08	7 137 831,36
2)	Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	7 010 254,60	7 010 183,66
a)	Bankowe Papiery Wartościowe SGB-Banku S.A.	2 011 088,89	2 011 017,94
b)	Bony skarbowe NBP z dyskontem	4 999 165,71	4 999 165,72
RAZEM		20 305 284,46	22 724 315,47

W tabeli poniżej zaprezentowano ujmowane przez Bank niezrealizowane zyski i straty w funduszach własnych na dzień 31.12.2018 r.

Tabela 19 – Instrumenty kapitałowe dostępne do sprzedaży (w zł.)

Wyszczególnienie	Wartość	Kapitał Tier I
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych (jednostki TFI)	1 251 756,64	0,00

7. Fundusze własne (art. 437 Rozporządzenia CRR)

Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania, opartą na utrzymywaniu rozmiarów działalności obciążonej ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych. Wysokość funduszy własnych (kapitał uznany) Banku od 01.01.2014 r. wyliczana jest zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR) i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV).

Fundusze własne zgodnie z powyższymi przepisami obejmują:

- kapitał Tier I w skład którego wchodzi kapitały podstawowe Tier I, obejmujące m. in. skumulowane inne całkowite dochody, fundusz zasobowy, fundusz ogólnego ryzyka bankowego, niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych (jednostki TFI) oraz fundusz udziałowy i kapitały dodatkowe kapitału Tier I, obejmujące wyemitowane obligacje,
- kapitał Tier II, obejmujący m. in. pożyczki podporządkowane spełniające kryteria określone w art. 63 Rozporządzenia 575/2013, rezerwę na ryzyko ogólne do wysokości 1,25% aktywów ważonych ryzykiem.

Ponadto niektóre pozycje funduszy własnych, podlegają korektom z tytułu pomniejszeń w zakresie amortyzacji. Amortyzacja dotyczy takich składników jak obligacje, które można zaliczyć do funduszy własnych na mocy decyzji wydanej przez KNF. Obligacje te od 2015 r. zaczęły podlegać amortyzacji.

Łącznie fundusze własne Banku na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiły 38 305 606,65 zł i wzrosły w stosunku do 2017 r. o 3 208 890,39 zł, tj. o 9,14%. W 2018 r. Bank zasilili fundusze własne kwotą 2 700 000,00 zł zysku wypracowanego za 2017 r. Dodatkowo fundusz zasobowy Banku został zasilony zyskiem z lat ubiegłych z tytułu likwidacji przychodów zastrzeżonych za rok 2017 w kwocie 99 997,82 zł.

Fundusze własne Banku wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. składały się z kapitałów Tier I w wysokości 36 150 661,55 zł oraz kapitałów Tier II w wysokości 2 154 945,10 zł.

Udział kapitałów Tier I w funduszach własnych ogółem stanowi 94,37%, natomiast kapitałów Tier II – 5,63%.

Bank do funduszy własnych zalicza obligacje Serii A wyemitowane w dniu 14 lipca 2010 r. w kwocie 2 000 000,00 zł oraz obligacje Serii B wyemitowane w dniu 24 grudnia 2010 r. w kwocie 2 500 000,00 zł. Wartość zaliczona na koniec 2018 r. wynosiła 3 049 137,69 zł.

Tabela 20 – Główne cechy instrumentów kapitałowych

Lp.	Główne cechy instrumentów kapitałowych	Obligacje (ujmowane w kapitale dodatkowym kapitału Tier I)
1.	Emitent	Bank Spółdzielczy w Koronowie
2.	Unikatowy identyfikator	KBKORO250714SA10 oraz KBSKORO251224SB10
3.	Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	Prawo polskie
	<i>Ujmowanie w kapitale regulacyjnym</i>	
4.	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	Kapitał dodatkowy Tier I
5.	Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał Tier II
6.	Kwalifikowane na poziomie jednostkowym lub (sub-) skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-) skonsolidowanym	Poziom jednostkowy
7.	Rodzaj instrumentu	Instrument kapitałowy jako instrument dodatkowy w Tier I (art. 51, 52 CRR)
8.	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	4,5 mln zł
9.	Wartość nominalna instrumentu	1000 (jeden tysiąc) złotych / 1 obligację
9a.	Cena emisyjna	1000 (jeden tysiąc) złotych / 1 obligację
9b.	Cena wykupu	1000 (jeden tysiąc) złotych / 1 obligację
10.	Klasyfikacja księgową	Zobowiązanie koszt zamortyzowany
11.	Pierwotna data emisji	14.07.2010 rok Seria A/2010 oraz 24.12.2010 rok Seria B/2010
12.	Wiecyste czy terminowe	Terminowe
13.	Pierwotny termin zapadalności	14.07.2025 rok Seria A/2010 oraz 24.12.2025 rok Seria B/2010
14.	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	Nie dotyczy
15.	Termin wykupu opcjonalnego, termin wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	Nie dotyczy
16.	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	Nie dotyczy
	<i>Kupony/ dywidendy</i>	
17.	Stała lub zmienna dywidenda/ stały lub zmienny kupon	Stopa zmienna kuponu
18.	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	Stawka Wibor 6 miesięczny + marża w wysokości 300 pb
19.	Istnienie zapisanych praw do wypłacenia dywidendy	Nie dotyczy
20a.	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	Częściowo uznaniowe (punkty 21 i 22 Warunków emisji obligacji serii A/2010 oraz serii B/2010)
20b.	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	Częściowo uznaniowe (punkty 21 i 22 Warunków emisji obligacji serii A/2010 oraz serii B/2010)
21.	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty wykupu	Nie
22.	Nieskumulowane czy skumulowane	Nieskumulowane
23.	Zamienne czy nie	Niezamienne
24.	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę	Nie dotyczy
25.	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy

Ujawnienie informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom wg stanu na 31 grudnia 2018 r.

26.	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	Nie dotyczy
27.	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	Nie dotyczy
28.	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	Nie dotyczy
29.	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	Nie dotyczy
30.	Odpisy obniżające wartość	Nie dotyczy
31.	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	Nie dotyczy
32.	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy
33.	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	Nie dotyczy
34.	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	Nie dotyczy
35.	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)	Nie dotyczy
36.	Niezdadne cechy przejściowe	Nie
37.	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	Nie dotyczy

Zgodnie z wymogiem Rozporządzenia Wykonawczego 1423/2013 Komisji (UE), tabela 21 przedstawia informacje o elementach składowych funduszy własnych wykorzystanych do obliczenia łącznego współczynnika kapitałowego na dzień 31 grudnia 2018 r. W tabeli nie ujęto zerowych pozycji jednakże zachowano numerację poszczególnych pozycji zgodnie ze wzorem przedstawionym w załączniku nr VI Rozporządzenia 1423/2013 Komisji (UE).

Tabela 21 – Fundusze własne według stanu na dzień 31.12.2018 r. wykorzystane do obliczenia łącznego współczynnika kapitałowego.

	Kwota na dzień 31.12.2018 r. (kwota w dniu ujawnienia)	Kwoty ujęte przed przyjęciem CRR lub kwota rezydualna określona w CRR	Referencja
<i>Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe</i>			
3. Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	32 233 523,65	-	Art. 26 ust. 1
3a. Fundusze ogólnego ryzyka	935 000,00	-	Art. 26 ust. 1 lit. f
4. Kwoty kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3	2 003 250,00	-	Art. 486 ust. 2
6. Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	35 171 773,65	-	
7. Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	- 12 865,00		Art. 34, 105
8. Wartości niematerialne i prawne	- 227 902,17	-	Art. 36 ust. 1 lit. b
28. Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	- 227 902,17	-	
29. Kapitał podstawowy Tier I	34 931 006,48	-	
<i>Kapitał dodatkowy Tier I: Instrumenty</i>			
30. Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	1 219 655,07	-	Art. 51, 52
36. Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	1 219 655,07	-	
43. Całkowite korekty regulacyjne w	0,00	-	

kapitale dodatkowym			
44. Kapitał dodatkowy Tier I	1 219 655,07	-	
45. Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	36 150 661,55	-	
<i>Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy</i>			
46. Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	1 829 482,62	-	Art. 62,63
50. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	325 462,48	-	Art. 62 lit. c i d
51. Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	2 154 945,10	-	
57. Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0,00	-	
58. Kapitał Tier II	2 154 945,10	-	
59. Łączny kapitał (Kapitał Tier I + kapitał Tier II)	38 305 606,65	-	
60. Aktywa ważone ryzykiem razem	236 001 609,64	-	
<i>Współczynniki i bufor kapitałowe</i>			
61. Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,80	-	Art. 92 ust. 2 lit. a
62. Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,32	-	Art. 92 ust. 2 lit. b
63. Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,23	-	Art. 92 ust. 2 lit. c

Tabela 22 – Ujawnienia dotyczące bufora antycyklicznego

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego		
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	236 001 609,64
2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0%
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	0

Kapitał podstawowy Tier I

- kapitały rezerwowe obejmują fundusz zasobowy w kwocie 30 981 767,01 zł, który jest tworzony z zysku netto zgodnie z Ustawą Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późniejszymi zmianami,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego w kwocie 935 000,00 zł jest tworzony z zysku netto zgodnie z Ustawą Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późniejszymi zmianami,
- fundusz udziałowy ustalony na dzień 28.06.2013r. powiększony o kwotę udziałów za zgodą KNF. Kwota zaliczona do kapitałów na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosi 2 003 250,00 zł,
- niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych (jednostki TFI) – wartość 1 251 756,64 zł.

Kapitał podstawowy Tier I – korekty regulacyjne

- wartości niematerialne i prawne, które wynoszą 227 902,17 zł i pomniejszają kapitał podstawowy Tier I,
- kwota stanowiąca 0,1% sumy wartości wycenianych według wartości godziwej (AVA) wyniosła 12 865,13 zł.

Kapitał dodatkowy Tier I

- instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne obejmują obligacje wyemitowane przez Bank Spółdzielczy w Koronowie: Serii A wyemitowane w dniu 14 lipca 2010 r. w kwocie 2 000 000,00 zł oraz obligacje Serii B wyemitowane w dniu 24 grudnia 2010 r. w kwocie 2 500 000,00 zł i zaliczone za zgodą KNF do funduszy zgodnie z wcześniejszymi przepisami prawa. Wartość zaliczona na koniec 2018 r. wynosi 1 219 655,07 zł.

Kapitał Tier II

- instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne obejmują zamortyzowaną część wyemitowanych przez Bank obligacji serii A oraz serii B w kwocie 1 829 482,62 zł przeniesionych z dodatkowego kapitału podstawowego Tier,
- korekty z tytułu ryzyka kredytowego – prezentowana w tej pozycji jest wartość utworzonej rezerwy na ryzyko ogólne w kwocie 325 462,48 zł. Rezerwa na ryzyko ogólne tworzona jest zgodnie z art. 130 ustawy Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz.128,z późn. zm.).

8. Wymogi w zakresie funduszy własnych

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji i firm inwestycyjnych, Bank wylicza wymogi w zakresie funduszy własnych dla następujących rodzajów ryzyka:

- ryzyko kredytowe według metody standardowej,
- ryzyko operacyjne według metody wskaźnika bazowego,
- ryzyko walutowe według metody de minimis.

Na dzień 31.12.2018 r. całkowita kwota ekspozycji na ryzyko wyniosła 236 001 609,64. Wymogi w zakresie funduszy własnych (kapitał regulacyjny) oszacowano na poziomie 18 880 128,77 zł (tabela 23).

Tabela 23 – Struktura wymogów w zakresie funduszy własnych Banku (w zł)

Wyznaczenie całkowitego wymogu kapitałowego	Wartość wymogu
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	16 417 542,77
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	2 462 586,00
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego	0,00
Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyk w Filarze I	18 880 128,77
Przekroczenie limitu znacznych pakietów w sektorze finansowym	0,00
Przekroczenie limitu znacznych pakietów poza sektorem finansowym	0,00
Łączny współczynnik kapitałowy	16,23%

Na dzień 31 grudnia 2018 r. największą część łącznego wymogu w zakresie funduszy własnych Banku stanowił wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego (86,06%). Bank wyznacza łączną kwotę ekspozycji na ryzyko przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej.

Bank na podstawie przeprowadzonego Badania i Oceny Nadzorczej (BION) według stanu na 31.12.2016 r. oraz 31.12.2017 r. nie tworzył dodatkowych wymogów kapitałowych.

8.1. Ryzyko kredytowe

Wymóg w zakresie kapitału z tytułu ryzyka kredytowego na dzień 31.12.2018 r. został wyznaczony metodą standardową, zgodnie z Tytułem II Części Trzeciej Rozporządzenia CRR.

Łączną kwotę ekspozycji Banku na dzień 31.12.2018 r. oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r., w podziale na kategorię ekspozycji, przedstawia tabela 24.

Tabela 24 – Kwoty ekspozycji Banku w podziale na kategorię ekspozycji według stanu na dzień 31.12.2018 r. (w zł.)

Treść	Wartość na 01.01.2018 r.		Wartość na 31.12.2018 r.		Średnia
	Wartość ekspozycji	Struktura %	Wartość ekspozycji	Struktura %	
[CDEC003] Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	6 017 769,98	1,22%	6 002 672,43	1,18%	6 010 221,21
[CDEC004] Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	26 419 515,33	5,37%	34 525 456,75	6,76%	30 472 486,04
[CDEC005] Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	2 246 824,03	0,46%	2 315 018,17	0,45%	2 280 921,10
[CDEC008] Ekspozycje wobec instytucji	210 180 779,06	42,72%	205 124 379,72	40,15%	207 652 579,39
[CDEC009] Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	12 629 744,85	2,57%	6 833 703,80	1,34%	9 731 724,33
[CDEC010] Ekspozycje detaliczne	143 841 810,57	29,23%	151 476 823,31	29,65%	147 659 316,94
[CDEC011] Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	52 290 798,90	10,63%	63 649 790,45	12,46%	57 970 294,68
[CDEC012] Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	6 063 351,70	1,23%	5 361 708,63	1,05%	5 712 530,17
[CDEC016] Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	10 446 029,86	2,12%	12 865 131,81	2,52%	11 655 580,84

[CDEC017] Ekspozycje kapitałowe	4 859 388,89	0,99%	4 859 317,94	0,95%	4 859 353,42
[CDEC018] Inne pozycje	17 050 446,21	3,47%	17 820 729,78	3,49%	17 435 588,00
Suma	492 046 459,38	100,00%	510 834 732,79	100,00%	501 440 596,09

Najwyższą wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego generują ekspozycje detaliczne, ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach. Wysoki udział wymogu z tytułu ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach, wynika ze stosowanej w Banku polityki zabezpieczeń, a pośrednio z przyjętej metodyki klasyfikacji ekspozycji kredytowych.

Tabela 25 – 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w podziale na kategorię ekspozycji według stanu na 31.12.2018 r. (art. 112 Rozporządzenia CRR – wymóg przed zastosowaniem współczynnika wsparcia).

Klasa ekspozycji	8% kwot ekspozycji ważonej ryzykiem
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	200 419,20
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	552 407,31
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	90 008,41
Ekspozycje wobec instytucji	102 141,87
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	659 556,32
Ekspozycje detaliczne	9 304 559,69
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	5 260 473,70
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	619 971,74
Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	658 043,31
Ekspozycje kapitałowe	388 745,44
Inne ekspozycje	1 001 086,26
SUMA	18 837 413,25

Bank nie korzysta z ocen wiarygodności kredytowej uznanej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI), z wyjątkiem ocen rządu polskiego niezbędnych dla potrzeb ustalenia wag ryzyka dla ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego oraz ekspozycji wobec instytucji. Wagi ryzyka względem tych ekspozycji nadawane są na podstawie ratingów zewnętrznych wydawanych przez: Fitch Ratings, Moody's Investors Service, Standard and Poor's Ratings Services (tabela 26). (art. 444 Rozporządzenia CRR).

Tabela 26 – Zewnętrzne instytucje wiarygodności kredytowej uznawane przez Banku

Stopień jakości kredytowej (waga ryzyka ekspozycji)	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1 (20%)	AAA do AA-	Aaa do Aa3	AAA do AA-
2 (50%)	A+ do A-	A1 do A3	A+ do A-
3 (100%)	BBB+ do BBB-	Baa1 do Baa3	BBB+ do BBB-
4 (100%)	BB+ do BB-	Ba1 do Ba3	BB+ do BB-
5 (100%)	B+ do B-	B1 do B3	B+ do B-
6 (150%)	CCC+ i poniżej	Caa1 i poniżej	CCC+ i poniżej

W 2018 r. Bank nie stosował technik redukcji ryzyka kredytowego i wyznaczał wartość ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowych tylko z tytułu warunkowych zobowiązań pozabilansowych.

8.2. Wymóg na ryzyko operacyjne (art. 446 Rozporządzenia CRR)

Wymóg w zakresie kapitału na ryzyko operacyjne na dzień 31.12.2018 r. został wyznaczony metodą podstawowego wskaźnika (BIA), zgodnie z Tytułem III Części Trzeciej Rozporządzenia CRR. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego, według metody wskaźnika bazowego, stanowi 15% wskaźnika. Wskaźnik stanowi średnią wyników za okres trzech ostatnich lat, obliczonych jako sumę wybranych pozycji rachunku zysków i strat Banku.

Tabela 27 – Sposób wyliczania wymogu na ryzyko operacyjne (w zł.)

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	średnia z 3 lat 2015-2017	średnia * 15%
1	Przychody odsetkowe	14 135 660,00	13 918 944,00	14 837 047,71	14 297 217,00	2 144 583,00
2	Koszty odsetkowe	3 689 069,00	2 742 172,00	2 734 882,72	3 055 375,00	458 306,00
3	Przychody prowizyjne	4 841 676,00	5 023 257,00	5 213 721,64	5 026 218,00	753 933,00
4	Koszty prowizyjne	505 728,00	542 224,00	588 470,83	545 474,00	81 821,00
5	Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych, innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu	53 810,00	51 969,00	175 145,71	140 462,00	21 069,00
6	Wynik na operacjach finansowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Wynik z pozycji wymiany	126 834,00	91 274,00	78 951,82	99 020,00	14 853,00
8	Pozostałe przychody operacyjne	1 090 618,00	1 251 069,00	657 543,42	999 743,00	149 961,00
9	Pomniejszenia zgodnie z §12 załącznika nr 14 do Uchwały KNF 76/2010	-570 899,00	-701 682,00	-220 666,80	-497 749,00	-74 662,00
9a	pkt. 4) przychody z tytułu zdarzeń nadzwyczajnych lub występujących nieregularnie	-474 000,00	-701 682,00	-218 000,00	-464 561,00	-69 684,00
9b	pkt. 5) przychody z tytułu odszkodowań uzyskanych z tytułu ubezpieczenia	-96 899,00	0,00	-2 666,80	-33 189,00	-4 978,00
x	razem	15 482 902,00	16 350 435,00	17 418 389,95	16 417 242,00	2 462 586,00

Roczna wartość wymogu na pokrycie ryzyka operacyjnego w 2018 r. wyniosła 2 462 586,00 zł. W związku z tym, Bank w celu pokrycia wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego zobowiązany jest do utrzymania wielkości kapitałów nie mniejszych niż kwota 75% wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego.

8.3. Wymóg na ryzyko rynkowe (art. 445 Rozporządzenia CRR)

Ze względu na skalę prowadzonej działalności, ryzyko rynkowe w warunkach Banku ograniczone jest do ryzyka walutowego. Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego dla pozycji pierwotnych wynikających zarówno z operacji zaliczanych do portfela bankowego, jak i dla operacji

zaliczonych do portfela handlowego metodą podstawową³. W celu weryfikacji kapitału regulacyjnego Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, w których za scenariusz skrajny przyjmuje się wzrost/spadek kursów walut o 30%.

Tabela 28 – Wykorzystanie limitów według stanu na dzień 31.12.2018⁴ r.

Limit otwartych pozycji walutowych netto	kwota	wykonanie limitu	wykorzystanie limitu
1,4% funduszy własnych Banku dla EUR	64 707,59	0,17%	12,07%
0,4% funduszy własnych Banku dla GBP	16 384,90	0,04%	10,69%
0,2% funduszy własnych Banku dla USD	-2 057,72	0,01%	2,69%
Pozycja walutowa całkowita (2% funduszy własnych)	81 092,49	0,21%	10,58%

Na dzień 31.12.2018 r. całkowita pozycja walutowa, po uwzględnieniu testu warunków skrajnych, nie przekraczała 0,5% funduszy własnych, a więc Bank nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka walutowego.

9. Kapitał wewnętrzny (art. 438 Rozporządzenia CRR)

Kapitał wewnętrzny to szacowana kwota kapitału, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz wpływu zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka.

Celem szacowania kapitału wewnętrznego jest określenie minimalnego poziomu funduszy własnych zapewniającego bezpieczeństwo działalności przy uwzględnieniu zmian profilu i skali prowadzonej działalności oraz niekorzystnych warunków skrajnych.

Kapitał wewnętrzny w 2018 r. był szacowany na pokrycie każdego z istotnych rodzajów ryzyka, oprócz ryzyka braku zgodności, gdyż zakłada się jego pokrycie kapitałem na ryzyko operacyjne.

Proces agregacji wymogów kapitałowych składa się z następujących czynności:

- Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne, tym samym oblicza kapitał wewnętrzny w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego,
- punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy,
- Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to zgodnie z obowiązującymi w Banku

³ W 2018 r. Bank nie posiadał aktywów zaliczonych do portfela handlowego.

⁴ Całkowita pozycja walutowa (występowanie największej pozycji walutowej w IV kwartale w dniu 24.12.2018r) nie przekracza 2% funduszy własnych Banku- wartość funduszy własnych z dnia 31.12.2018 r.

zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych, o których mowa powyżej, oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Sposób pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka oraz przekształcania miar ryzyka w wymogi kapitałowe zostały sprecyzowane w procedurach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz w procedurze dotyczącej szacowania kapitału wewnętrznego.

W tabeli 29 przedstawiono główne metodologie wyliczania kapitału wewnętrznego.

Tabela 29 – Metodologia wyliczania kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka

Ryzyko kredytowe	Bank oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko przeprowadza, raz na kwartał, testy wrażliwości polegające na badaniu wpływu: 1) wzrostu udziału portfela kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym do poziomu 7,0%; 2) całkowitego braku skuteczności przyjętych zabezpieczeń, które stanowią instrumenty pomniejszania podstawy naliczania rezerw celowych i odpisów z tytułu wzrostu udziału portfela kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym. Na dzień 31.12.2018 r. Bank tworzył dodatkowy wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka kredytowego w wysokości 2 956 000 zł.
Ryzyko walutowe	Wymóg na ryzyko walutowe Bank wylicza w teście warunków skrajnych, poprzez wzrost/spadek kursów walut o 30%. Na dzień 31.12.2018 r. Bank nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka walutowego, gdyż strata na maksymalnej całkowitej pozycji walutowej przy spadku kursu walutowego o 30% nie przekroczyła 0,5% funduszy własnych.
Ryzyko operacyjne	1. Test warunków skrajnych przeprowadzany jest według następujących zasad: 1) Bank sumuje: a) straty rzeczywiste (po odzysku), b) straty potencjalne, które mogą wynikać ze zdarzenia, które zaistniało, c) straty potencjalne, obliczone w oparciu o wyniki pełnej samooceny rocznej. 2) Bank porównuje sumę, o której mowa w pkt 1) z regulacyjnym wymogiem kapitałowym z tytułu ryzyka operacyjnego; 3) Bank tworzy dodatkowy wymóg kapitałowy, jeżeli strata o której mowa w pkt 1) przewyższa poziom 75% kapitału regulacyjnego na ryzyko operacyjne; dodatkowym wymogiem kapitałowym na ryzyko operacyjne jest różnica pomiędzy obliczoną stratą

	<p>a regulacyjnym wymogiem kapitałowym na ryzyko operacyjne. Jeżeli różnica jest wartością ujemną, to Bank uznaje regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne za wystarczający.</p> <p>2. Straty potencjalne, o których mowa w pkt 1) lit. c) wyznaczone są według następujących zasad:</p> <p>1) na podstawie pełnej samooceny rocznej, Bank oblicza łączną ilość zdarzeń o:</p> <p>a) minimum częstym (3) prawdopodobieństwie (częstotliwości);</p> <p>b) minimum znaczących (3) skutkach ekonomicznych (dotkliwości finansowej);</p> <p>2) ilość zdarzeń, o której mowa w pkt 1) Bank mnoży przez maksymalną wartość progową dla oceny skutków ekonomicznych znaczących (3), zaokrągloną do dwóch miejsc po przecinku.</p> <p>Zgodnie z przeprowadzonym testem Bank na dzień 31.12.2018 r. nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego.</p>
Ryzyko koncentracji	<p>Bank uznaje, że ryzyko wynikające z koncentracji zaangażowań w procesie obliczania kapitału regulacyjnego potencjalnie nie jest w pełni zidentyfikowane i w konsekwencji może nie być w pełni pokryte wymogiem kapitałowym ustalonym w Filarze I.</p> <p>W zakresie ryzyk Filaru II, Bank bada poziom ryzyk wynikających z koncentracji zaangażowań kredytowych odnoszących się do: koncentracji dużych zaangażowań, koncentracji branżowej, koncentracji przyjętych form zabezpieczenia ekspozycji kredytowych. Bank stosuje system limitów ostrożnościowych mających na celu wyeliminowanie podstawowych ryzyk związanych z nadmierną koncentracją zaangażowania. Kapitał wewnętrzny stanowi sumę kwot przekroczeń poszczególnych limitów koncentracji przemnożony przez 8% przy zastosowaniu średnioważonej wagi ryzyka dla zaangażowań kredytowych występujących w Banku.</p> <p>Na dzień 31.12.2018 r. Bank nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko koncentracji.</p>
Ryzyko stopy procentowej	<p>Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej z tytułu zagrożenia związanego ze skrajną zmianą poziomu stóp procentowych. Testem warunków skrajnych objęta jest zmiana wyniku z tytułu odsetek w skali 12 miesięcy, na skutek zmian stóp procentowych NBP o 200 punktów bazowych. W zależności od otrzymanych wyników wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka stopy procentowej, z tytułu ryzyka: przeszacowania, bazowego, stosując metody określone w procedurze wewnętrznej Banku. Kapitałem wewnętrznym na ryzyko stopy procentowej jest kwota, o jaką wynik testu warunków skrajnych przekracza 4,67% funduszy własnych Banku.</p> <p>Bank na dzień 31.12.2018 r. tworzył dodatkowy wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka stopy procentowej w wysokości 2 026 000 zł.</p>
Ryzyko płynności	<p>Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności na podstawie scenariusza opisanego w Grupowym Planie Naprawy tj.: scenariusz systemowy zakładający kryzys</p>

	<p>makroekonomiczny, oparty na scenariuszu przygotowanym przez NBP, w którym występuje wzrost należności zagrożonych, wpływów depozytów i zmiana rynkowych stóp procentowych. Bank szacuje kapitał wewnętrzny w zakresie w jakim dotyczy on wypływu depozytów. Jeżeli wyniki testu wykazują, że wartość wskaźnika LCR spadnie poniżej określonej w Awaryjnym Planie Płynności wartości krytycznej, to Bank szacuje koszt przywrócenia poziomu wskaźnika do poziomu wartości krytycznej. Na dzień 31.12.2018 r. Bank nie tworzył dodatkowego wymogu na ryzyko płynności.</p>
Ryzyko kapitałowe	<p>Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko kapitałowe z tytułu:</p> <ol style="list-style-type: none">1) braku możliwości zaliczenia funduszu udziałowego do funduszy własnych;2) skrajnego wzrostu kapitału wewnętrznego:<ol style="list-style-type: none">a) Bank wylicza średnią wartość kapitału wewnętrznego za okres ostatnich 24 miesięcy oraz odchylenie standardowe;b) za skrajny poziom kapitału wewnętrznego Bank przyjmuje wartość średniej powiększonej o 2 odchylenia standardowe; <p>Jeżeli materializacja powyższych scenariuszy spowoduje spadek współczynnika kapitału podstawowego Tier I, współczynnika kapitału Tier I lub łącznego współczynnika kapitałowego poniżej określonych w „Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w (...)” Bank oblicza koszt pozyskania potrzebnych funduszy.</p> <p>Na dzień 31.12.2018 r. Bank nie tworzył wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka kapitałowego.</p>
Ryzyko braku zgodności	<p>Uznane za istotne, ryzyko braku zgodności Bank pokrywa wewnętrznym wymogiem obliczonym dla ryzyka operacyjnego m.in. ze względu na specyfikę i trudnomierzalny charakter tego ryzyka.</p>

Alokacja łącznego kapitału wewnętrznego jest przeprowadzana w podziale na zidentyfikowane istotne rodzaje ryzyka. Bank cyklicznie monitoruje istotność poszczególnych rodzajów ryzyka odnoszących się do działalności Banku. Bank przyjmuje minimalną wartość łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14,00%, tym samym kapitał regulacyjny może stanowić maksymalnie 57% funduszy własnych. Ponadto Bank alokuje 27% kapitału wewnętrznego na inne istotne rodzaje ryzyka, co oznacza minimalny wewnętrzny współczynnik kapitałowy na poziomie 9,5%.

Tabela 30 – Sumaryczny wewnętrzny wymóg kapitałowy według stanu na dzień 31.12.2018 r.

Wyszczególnienie	Kwota w zł
Ryzyko kredytowe	16 417 542,77
Ryzyko walutowe	0,00
Ryzyko operacyjne	2 462 586,00
Łączny wymóg na ryzyka Filaru I	18 880 128,77
Ryzyko kredytowe	2 956 000,00
Ryzyko operacyjne	0,00
Ryzyko walutowe	0,00
Ryzyko koncentracji	0,00
Ryzyko stopy procentowej	2 026 000,00
Ryzyko płynności	0,00
Ryzyko kapitałowe	0,00
Łączna wartość wewnętrznych wymogów kapitałowych	0,00
Sumaryczny wewnętrzny wymóg kapitałowy	23 862 128,77
Łączny współczynnik kapitałowy [%]	16,23%
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy [%]	12,84%
Relacja wewnętrznego wymogu kapitałowego do funduszy własnych [%]	62,29%

Na koniec 2018 r. wewnętrzny wymóg kapitałowy na ryzyka bankowe absorbował (wykorzystanie) 74,16% alokowanego kapitału, co oznacza, że skala prowadzonej przez Bank działalności była adekwatna do wyznaczonego poziomu kapitału alokowanego na pokrycie ryzyk. Największe zaangażowanie występuje w ryzyku kredytowym (Filar I) – 42,86% oraz w ryzyku operacyjnym (Filar I) 6,43%. Na koniec 2018 r. Bank szacował kapitał wewnętrzny w Filarze II na ryzyko kredytowe oraz ryzyko stopy procentowej.

10. Ujawnienia w zakresie systemu zarządzania (art. 435 ust. 2 Rozporządzenia CRR), w tym Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej Banku i Zarządu Banku wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo Bankowe

W 2018 roku w Banku Spółdzielczym w Koronowie w skład Zarządu wchodziło 4 członków Zarządu oraz 11 członków Rady Nadzorczej Banku.

W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje, że:

- 1) Członkowie Zarządu Banku w 2018 roku pełnili po jednej funkcji dyrektorskiej (tj. funkcji członka Zarządu) w Banku Spółdzielczym w Koronowie. Dodatkowo, jeden z członków Zarządu pełnił funkcję dyrektorską (tj. funkcja członka Rady Nadzorczej) w innym podmiocie.

W dniu 24 maja 2018 roku dokonano zmiany składu Rady Nadzorczej. Członkowie Rady Nadzorczej pełnią po jednej funkcji dyrektorskiej (tj. funkcji członka Rady Nadzorczej) w Banku Spółdzielczym w Koronowie. Dodatkowo:

- w okresie od 01 stycznia 2018 do 24 maja 2018 (uprzednia Rada Nadzorcza):

- jeden z członków Rady Nadzorczej pełnił trzy funkcje dyrektorskie (funkcja Prezesa Zarządu, funkcja Członka Zarządu oraz funkcja Przewodniczącego Rady Nadzorczej) w innych podmiotach;
- w okresie od 24 maja 2018 do 31 grudnia 2018 (obecna Rada Nadzorcza):
- jeden z członków Rady Nadzorczej pełnił dwie funkcje dyrektorskie (funkcja Prezesa oraz funkcja Wiceprezesa Zarządu) w organizacjach (społecznych), które nie dążą do osiągnięcia celów komercyjnych,
 - jeden z członków Rady Nadzorczej pełnił jedną funkcję dyrektorską (funkcja Wiceprzewodniczącego Rady) w podmiocie samorządowym,
 - jeden z członków Rady Nadzorczej pełnił trzy funkcje dyrektorskie (funkcja Prezesa Zarządu, funkcja Członka Zarządu oraz funkcja Przewodniczącego Rady Nadzorczej) w innych podmiotach gospodarczych niefinansowych,
 - jeden z członków Rady Nadzorczej pełnił cztery funkcje dyrektorskie, w tym trzy funkcje dyrektorskie (funkcja Członka Zarządu, dwie funkcje Wspólnika) w innych podmiotach gospodarczych niefinansowych oraz jedną funkcję dyrektorską (funkcja Przewodniczącego Rady) w podmiocie samorządowym,
 - jeden z członków Rady Nadzorczej pełnił jedną funkcję dyrektorską (funkcja Członka Zarządu) w innym podmiocie gospodarczym niefinansowym.
- 2) Zgodnie ze Statutem Banku powołanie Prezesa następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego w trybie przewidzianym w ustawie Prawo bankowe. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje Rada Nadzorcza Banku. Powołanie pozostałych członków Zarządu następuje na wniosek Prezesa Zarządu. Członków Zarządu Banku powołuje, zgodnie z przepisami prawa, Rada Nadzorcza Banku, działając zgodnie z zapisami Regulaminu działania Rady Nadzorczej. Przy wyborze Rada Nadzorcza kierowała się wynikami uprzedniej oceny odpowiedniości dokonywanej zgodnie z wewnętrzną Procedurą oceny kwalifikacji członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Koronowie oraz Zarządu Banku Spółdzielczego w Koronowie (obecnie od 2019 roku: Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu w Banku Spółdzielczym w Koronowie oraz Polityką zróżnicowania członków organu zarządzającego oraz personelu w Banku Spółdzielczym w Koronowie), w oparciu o art. 22aa.

Oceny następczej członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza Banku zgodnie z w/w Procedurami.

Zgodnie z w/w Procedurami każdy z członków Zarządu uzyskał pozytywną ocenę następczą za 2018 rok, co oznacza, że każdy z członków Zarządu posiadał wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków oraz, że dawał rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

Dodatkowo, w związku z wprowadzanymi w Banku zmianami organizacyjnymi w 2018 roku, dokonywano zmian zakresów obowiązków poszczególnych członków Zarządu (głównie w zakresie zmian wynikających z prawa zewnętrznego). Zmiany te były poprzedzone dokonaniem uprzednich ocen indywidualnych w stosunku do każdego z członków Zarządu, dokonywanych zgodnie z w/w Procedurą. W wyniku przeprowadzonych ocen każdy z członków Zarządu, przed powierzeniem zmienionego zakresu obowiązków, w trakcie 2018 roku, uzyskał pozytywną ocenę uprzednią, co oznacza, że każdy z członków Zarządu posiadał wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji i powierzanych obowiązków oraz, że daje rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

Członków Rady Nadzorczej powołuje, zgodnie z przepisami prawa, Zebranie Przedstawicieli. Przy wyborze członków Rady Nadzorczej Zebranie Przedstawicieli kierowało się wynikami uprzedniej oceny odpowiedniości dokonywanej zgodnie z wewnętrzną Procedurą oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Koronowie oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Koronowie (obecnie: Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Koronowie oraz Polityką zróżnicowania członków organu nadzorczego w Banku Spółdzielczym w Koronowie), w oparciu o art. 22aa.

Oceny następczej członków Rady Nadzorczej Banku dokonuje Zebranie Przedstawicieli Banku zgodnie z w/w Procedurami.

W 2018 roku dokonywano zmian w składzie Rady Nadzorczej. W ramach oceny następczej za 2018 rok każdy z uprzednich oraz obecnych członków Rady Nadzorczej uzyskał pozytywną ocenę zgodnie z w/w Procedurami, co oznacza, że każdy z członków Rady Nadzorczej posiadał wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji i powierzanych obowiązków oraz, że dawał / daje rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

W 2018 roku, w nawiązaniu do Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym (...), Rada Nadzorcza przed powołaniem kandydatów do Komitetu ds. Audytu Wewnętrznego dokonała oceny spełnienia przez nich wymogów ustawowych. W wyniku oceny dokonano pozytywnej uprzedniej oceny indywidualnej w stosunku do każdego

z obecnych członków Komitetu ds. Audytu Wewnętrznego (w tym Przewodniczący Komitetu ds. Audytu Wewnętrznego). Ponadto w ramach oceny następczej za rok 2018 podczas Zebrania Przedstawicieli Banku dokonano pozytywnej następczej oceny indywidualnej w stosunku do każdego z członków Komitetu ds. Audytu Wewnętrznego, co oznacza że przyjęty w Banku skład Komitetu ds. Audytu Wewnętrznego gwarantuje spełnienie warunków opisanych w Art. 129 ust. 1, ust. 3 i ust. 5 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (...).

- 3) Bank, kierując się zasadą proporcjonalności, w 2018 roku nie stosował strategii w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej (W 2019 roku przyjęto w Banku Politykę zróżnicowania członków organu nadzorczego w Banku Spółdzielczym w Koronowie, odnoszącą się do członków Rady Nadzorczej oraz Politykę zróżnicowania członków organu zarządzającego oraz personelu w Banku Spółdzielczym w Koronowie, odnoszącą się m.in. do członków Zarządu – w obu przyjętych regulacjach uwzględniono zasadę proporcjonalności).

W Banku Spółdzielczym w Koronowie liczba stanowisk Zarządu wynosi cztery osoby. Podkreślić należy, że skład Zarządu pozostaje stabilny (staż członków Zarządu w Zarządzie: od 3 do 19 lat). Ponadto z czteroosobowego składu Zarządu wszyscy członkowie pozostają w ciągłym zatrudnieniu w Banku co najmniej od 2004 roku. Wszyscy z obecnych członków Zarządu, przed objęciem funkcji w Zarządzie, pracowali w Banku Spółdzielczym w Koronowie na niższych szczeblach, każdy z nich w zarządzanym obecnie przez siebie obszarze, dzięki czemu posiadają bogate doświadczenie: zarówno w zakresie zarządzania, jak i merytorycznie w obszarach, za które są odpowiedzialni.

W dniu 24.05.2018 roku zakończyła się czteroletnia kadencja Rady Nadzorczej, w której skład wchodziło 11 członków. Tego samego dnia Przedstawiciele Banku Uchwałą Zebrania Przedstawicieli nr 3/2018 dokonali wyboru Członków Rady Nadzorczej na lata 2018-2022, pozostając również przy 11-osobowym składzie Rady.

Podkreślić należy, że członków Rady Nadzorczej cechuje bogata, sukcesywnie aktualizowana wiedza specjalistyczna i doświadczenie zawodowe niezbędne przy wykonywaniu czynności nadzorczych nad działalnością Banku.

Realizując swoje obowiązki Bank zapewnia zarówno członkom Zarządu, jak członkom Rady Nadzorczej, środki niezbędne do przygotowania do pełnienia przez nich funkcji oraz środki niezbędne do ich szkolenia.

- 4) Bank, z uwagi na skalę działania, nie tworzy komitetu ds. ryzyka.
- 5) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowanej do Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku jest sformalizowany i opisany w Regulaminie funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym w Koronowie, definiującym: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem Informacji Zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

11. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze (art. 450 Rozporządzenia CRR)

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR, Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, ustawą Prawo bankowe i Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanymi przez Komisję Nadzoru Bankowego, Bank ogłasza informacje dotyczące **polityki zmiennych składników wynagrodzeń** osób zajmujących stanowiska kierownicze.

Bank, korzystając z możliwości indywidualnego określenia sposobu i zakresu stosowania przepisów dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń, realizując zapisy w/w Uchwały Komisji Nadzoru Finansowego oraz w/w Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, stosując wskazaną w nim zasadę proporcjonalności, wprowadził „Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Koronowie”, która została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku.

Polityka ma na celu wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem oraz nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka. Ponadto, celem Polityki jest wspieranie realizacji Strategii działania Banku, Strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie konfliktów interesów.

Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komitetu do spraw wynagrodzeń.

Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania Polityki.

Na podstawie par. 25 ust. 1 w/w Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów postanowień Polityki nie stosuje się do członków Rady Nadzorczej Banku. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie ustalane uchwałą Zebrania Przedstawicieli, bez podziału na stałe i zmienne składniki.

Bank nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności. Bank, z uwagi na profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów, skalę działalności na rynku bankowym oraz po dokonaniu analizy w zakresie określenia stanowisk kierowniczych mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku, ustalił, że w/w Polityka dotyczy członków Zarządu Banku:

- stanowiska Prezesa Zarządu,
- stanowiska Wiceprezesa Zarządu ds. finansowych,
- stanowiska Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych,
- stanowiska Wiceprezesa Zarządu ds. sprzedaży.

Wynagrodzenie członków Zarządu Banku podzielone jest na część stałą (wynagrodzenie zasadnicze zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją określone w umowie o pracę, Regulaminu wynagradzania Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Koronowie, a także inne świadczenia wynikające z przepisów Kodeksu pracy lub innych obowiązujących przepisów, przysługujące na równych prawach wszystkim pracownikom) oraz część zmienną (premię roczną).

Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny. Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do każdej z osób zajmujących stanowisko kierownicze. Łączna wysokość premii rocznej przyznanej osobom zajmującym stanowiska kierownicze nie ogranicza zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może być wyższa niż 6% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta, wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie.

Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza po zakończeniu roku obrachunkowego, nie później niż do końca II kwartału roku następującego po okresie oceny, i obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia minionego roku. Ocena wyników całego Banku obejmuje koszt

ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej. Ocena efektów pracy członków Zarządu składa się dwóch elementów: Oceny wyników całego Banku oraz Oceny indywidualnych wyników pracy członka Zarządu.

Ocena wyników całego Banku, obrazująca ocenę efektów pracy Zarządu, obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnane w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:

- 1) poziomu portfela kredytowego z utratą wartości, obrazującego jakość portfela kredytowego, mierzonego procentowym udziałem portfela kredytowego z utratą wartości (suma ekspozycji zaklasyfikowanych do 2, 3 i 4 grupy ryzyka) w portfelu kredytów;
- 2) wyniku finansowego netto;
- 3) strategii działania Banku, w szczególności w następujących elementach: pozycji finansowej Banku; poziomemu ryzyku;
- 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne.

Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:

- 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
- 2) pozytywną ocenę kwalifikacji (odpowiedniości);
- 3) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
- 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym Audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrole lub inspekcje Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu.

W odniesieniu do Oceny wyników całego Banku, członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:

- 1) utrzymano na satysfakcjonującym poziomie portfela kredytowego z utratą wartości (nie więcej niż 6% portfela kredytowego),
- 2) osiągnięto wynik finansowy netto na poziomie nie niższym niż 95% planowanego wyniku,
- 3) dokonano pozytywnej oceny realizacji Strategii działania Banku (w szczególności w następujących elementach: Wzrost pozycji finansowej Banku; Utrzymanie poziomu ryzyka na bezpiecznym, zadowalającym poziomie) na podstawie oceny dokonanej przez Radę Nadzorczą;
- 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku nie wykazały istotnych uchybień mających istotny wpływ na wynik finansowy Banku

W odniesieniu do Oceny indywidualnych wyników pracy członka Zarządu, członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:

- 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności;
- 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji (odpowiedniości);
- 3) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
- 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola lub inspekcja Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu mających istotny wpływ na wynik finansowy Banku.

Członek Zarządu uzyskuje pozytywną ocenę tylko i wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich przesłanek wskazanych w zakresie Oceny wyników całego Banku oraz Oceny indywidualnych wyników pracy członka Zarządu. Na podstawie przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza podejmuje decyzję w formie uchwały o przyznaniu premii rocznej i jej wysokości dla poszczególnych członków Zarządu w przypadku oceny pozytywnej. Wypłata premii rocznej może zostać zmniejszona w przypadku nieobecności członka Zarządu w okresie podlegającym ocenie trwającym dłużej niż 6 miesięcy. Przyznana członkowi Zarządu premia roczna wypłacana jest jednorazowo w formie pieniężnej, niezwłocznie po podjęciu uchwały przez Radę Nadzorczą lub po spełnieniu wszystkich warunków wskazanych w uchwale Rady Nadzorczej. Ustanie stosunku pracy członka Zarządu w okresie oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do części odroczonej regulaminowej premii rocznej. W takiej sytuacji, ocena pracy członka Zarządu pod kątem wypłaty premii rocznej, obejmuje wyłącznie okres zatrudnienia członka Zarządu Banku w trakcie okresu podlegającego ocenie.

Premia roczna nie jest przyznawana w przypadku:

- 1) negatywnej oceny pracy członka Zarządu;
- 2) zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych, o których mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy Prawo bankowe;
- 3) zagrożenia upadłością;
- 4) gdy członek Zarządu uczestniczył w działaniach, w których wynikiem były znaczne straty dla Banku lub był odpowiedzialny za takie działania;
- 5) nie spełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem.

Na wypłatę wynagrodzenia zmiennego Bank tworzy rezerwę.

Tabela 31 – Zbiorecze informacje ilościowe dotyczące wynagrodzeń członków Zarządu wypłaconych w roku 2018 według stanu na dzień 31.12.2018 r. (w zł w wartościach brutto):

Stanowiska kierownicze	Wynagrodzenie stałe	Wynagrodzenie zmienne					Wartość płatności związanych z przyjęciem do pracy i z odprawą w danym roku obrachunkowym oraz liczba beneficjentów takich płatności	Kwoty płatności związanych z odprawą dokonane w danym roku obrachunkowym, liczba beneficjentów oraz wysokość najwyższej płatności na rzecz 1 os.
		premia roczna	nagrody uznaniowe	akcje itp.	pozostałe	wynagrodzenia z odroczoną wypłatą		
Członkowie Zarządu	803 748,00*	75 000,00	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	0,00	0,00	0,00
Razem:						878 748,00		

*W tym zasilek chorobowy finansowany z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych : 10 745,60

12. Członkowie Zarządu w 2018 r. otrzymywali świadczenia niepieniężne (pozapłacowe: z tytułu korzystania z samochodów służbowych do celów prywatnych, wartość dofinansowania wyjazdu dla członków Banku oraz polis) o łącznej wartości 18 862,00 zł. (wartość brutto).

13. Bank Spółdzielczy w Koronowie nie zatrudniał osób, których łączne wynagrodzenie wypłacone w 2018r. przekraczało równowartość 1 mln EUR (tj. 4 300 000,00 zł⁵).

14. Poziom wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku podlega opiniowaniu i monitorowaniu przez Radę Nadzorczą Banku.

15. Wdrożenie polityki podlega raz w roku przeglądowi dokonywanemu przez Zespół Compliance. Raport z dokonanej oceny został zaprezentowany Radzie Nadzorczej Banku.

16. W Banku dokonuje się corocznej udokumentowanej weryfikacji stanowisk dla potrzeb realizacji zapisów w/w Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

17. W 2018 r. odbyło się 12 posiedzeń Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Koronowie.

12. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w instytucji

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem

⁵ Wg kursu NBP: Tabela 252/A/NBP/2018 z dnia 31.12.2018r.

są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku, o którym mowa w art. 453 ust. 1 lit. e) Rozporządzenia CRR, zawarte jest w Załączniku nr 1 do niniejszego Raportu.

13. Oświadczenie na temat ryzyka

Oświadczenie na temat ryzyka, zgodne z wymogami art. 435 ust 1. lit f) Rozporządzenia CRR, w którym omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarte jest w Załączniku nr 2 do niniejszego Raportu.